

Det andet spørgsmål er: Når danske studerende kan leve af SU, hvorfor kan flygtninge så ikke?

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg kan ikke uden videre bekræfte, at det skulle være 1½ år. Jeg tror, jeg sagde, at 3 år var det rigtige, at når den havde virket i 3 år, så kunne man da se. Det mener jeg jeg sagde engang, men vi havde jo de forhandlinger i Genève med UNHCR, hvor vi blev enige om, at vi var nødt til at lave en evaluering nu og her.

Men det er ikke det, det har været det væsentlige her. Det har været den udtalelse, som både De Radikale og Socialdemokratiet kom med ved lovens vedtagelse, at hvis der var økonomiske problemer på et vist tidspunkt, så ville vi rette det, og det er det, vi gør nu.

SU og flygtningehjælp mener jeg ikke uden videre kan sammenlignes. Jeg mener, at SU er formet sådan, at man godt kan have ekstra indtægt, man kan også låne, og derfor synes jeg, at den sammenligning, som hr. Tom Behnke ofte kommer med både til ældre og til unge, og jeg ved ikke hvad, jo skaber sådan et misforhold mellem danskere og flygtninge, som er helt urimeligt. Jeg håber ikke, at det er hensigten med forespørgslen at skabe den usikkerhed hos danskere og flygtninge, for jeg er mest optaget af, at flygtninge skal have en ordentlig introduktion og en ordentlig velkomst her i landet og et ordentlig arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 151: Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret. (Ændring af reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 9/12 99).

Sammen med denne sag foretoges:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af vandelskrav som betingelse for opnåelse af dansk indfødsret ved skriftlig erklæring.

Af Erik Larsen (V), Henriette Kjær (KF) og Peter Duetoft (CD) m.fl.
(Fremsat 17/11 99).

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for tildeling af dansk statsborgerskab ved erklæring.

Af Tom Behnke (FRI) m.fl.
(Fremsat 18/11 99).

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for tildeling af indfødsret via statsamterne.

Af Poul Nødgaard (DF) m.fl.
(Fremsat 18/11 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Med fremsættelsen af lovforslag nr. L 151 har regeringen samtidig tilkendegivet sin holdning til de tre beslutningsforslag, der er fremsat.

Det er regeringens opfattelse, at det fortsat skal være muligt for unge udlændinge at få dansk indfødsret ved erklæring. Det er efter min og regeringens opfattelse en rigtig og anstændig måde at behandle de unge mennesker, som er født eller opvokset her i landet, og som aldrig har været i konflikt med loven, på. For disse unge mennesker skal det stadig være muligt og stadig væk være en mulighed at få dansk statsborgerskab på en enkel og hurtig måde.

Regeringen tager derfor afstand fra de beslutningsforslag, som Frihed 2000 og Dansk Folkeparti har fremsat om helt at ophæve erklæringsbestemmelserne i indfødsretslovens § 3.

Jeg har især hæftet mig ved Dansk Folkepartis beslutningsforslag nr. B 42, hvorefter det pålægges regeringen, og jeg citerer: »straks at meddele statsamterne et øjeblikkeligt stop for administrativ tildeling af indfødsret.« Jamen hvad er det? Hvad i alverden er det, Dansk Folkeparti forestiller sig, man kan opfordre eller pålægge regeringen ved en folketingsbeslutning? Det drejer sig om personer, der i fuld overensstemmelse med gældende lovgivning erklærer, at de vil være danske statsborgere, og som efter indfødsretsloven har et retskrav på at få det.

Jeg har forstået beslutningsforslaget sådan, at regeringen skulle pålægge statsamterne at sylte sagerne for at forhindre, at folk får det, de har retskrav på. Jeg synes ærligt talt, at man i Dansk Folkeparti skulle prøve at tænke sig grundigt om og tænke grundigt over, om det virkelig er det, man vil.

Reglerne er faktisk sådan, at hvis man er mellem 18 og 23 år og afgiver erklæring om, at man vil være dansk statsborger, og hvis man har boet her i landet i den periode, der forlanges i loven, ja, så bliver man simpelt hen dansk statsborger ved at afgive en erklæring. Det er ikke noget, statsamterne bestemmer – det står simpelt hen i indfødsretsloven.

Så hvis man skal forhindre, at nogen får dansk statsborgerskab ved erklæring, er der altså ikke noget, som, om jeg så må sige, kan pålægges en regering ved opfordring til, at den skal bestemme over for statsamterne, uden at man her opfordrer regeringen til at begå lovbrud. Og det bidrager jeg naturligvis ikke til. Hverken jeg eller den øvrige regering vil gennemføre noget, som Dansk Folkeparti vil pålægge regeringen, som er lovbrud. Jeg tror ikke, man i Dansk Folkeparti har tænkt sig rigtigt om. Jeg tror ikke, man har tænkt rigtigt over, at det er det, det her vil medføre.

Det korte af det lange er, at regeringen på ingen måde ønsker at ophæve erklæringsordningen. Vi synes som sagt stadig, der skal være den her mulighed for de mange unge udlændinge, der har boet her i en årrække, og som er velintegrerede i det danske samfund.

Derimod mener jeg ikke, at der er det samme hensyn at tage over for de unge udlændinge,

der har begået kriminalitet. Jeg synes, det er rimeligt at forlange, at man skal holde sig fri af kriminalitet, hvis man vil benytte sig af den mere enkle adgang til at få dansk statsborgerskab, og det er baggrunden for, at regeringen nu har fremsat lovforslag om ændringer af indfødsretslovens § 3.

I beslutningsforslag B 36 har Venstre og Det Konservative Folkeparti og Centrum-Demokraterne foreslået, at de karenstider med hensyn til kriminalitet, som gælder ved naturalisation, også skal gælde ved erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring.

Det kunne selvfølgelig være en mulighed, men jeg synes nu, at en erklæringsordning skal være let og enkel at administrere, og det vil efter min opfattelse ikke være hensigtsmæssigt, hvis statsamterne skal sidde og beregne karenstider og gentagelsesvirkninger efter reglerne om naturalisation.

Derfor foreslås det i lovforslag nr. L 151, at en person kan få dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis den pågældende er ustraffet, dvs. hvis der ikke står noget i Kriminalregisteret om, at han eller hun er fundet skyldig i en lovovertrædelse. Så enkelt er det. Hvis der er registreret en sådan kriminel handling eller en konkret lovovertrædelse i Kriminalregisteret, så kan man ikke få dansk indfødsret ved erklæring.

Det betyder på ingen måde, at de unge mennesker, som har fået en straf, ikke kan få dansk statsborgerskab. De kan naturligvis ansøge om at få dansk statsborgerskab ved naturalisation. Så vil sagen blive behandlet efter de samme retningslinjer som alle andre ansøgninger om naturalisation, og de gældende karenstider vil blive brugt for at finde ud af, om den pågældende kan få dansk indfødsret.

Det vil altså sige: Alle de unge mennesker, der aldrig har begået nogen kriminalitet, måske med udtagelse af, at de er blevet taget for at have kørt uden cykellygte eller lignende, men ellers ikke har begået nogen lovovertrædelse, kan benytte sig af erklæringsmulighederne, hvis de ønsker dansk indfødsret.

De, der har begået kriminalitet, kan ikke få dansk indfødsret ved erklæring, men må ansøge om naturalisation. Hvis de har begået grov kriminalitet, kan det betyde, at de må vente i nogle år på at få dansk indfødsret, dvs. indtil karenstiden er udløbet. Hvis de kun har begået mindre lovovertrædelser, kan de få dansk statsborgerskab, men det er bare en mere besværlig

proces og procedure, end hvis de kunne benytte sig af erklæringsmuligheden.

Jeg synes, det er et godt og velafbalanceret forslag, jeg synes, det er en velafbalanceret ordning, og jeg håber at få tilslutning fra Folketingets partier til, at vi kan få gennemført en sådan ordning og også få skabt den klarhed på dette felt inden jul.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, jeg synes, det var en noget hård dom, som justitsministeren fædede over Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

Det, vi har ønsket i al ydmyghed, var også at få al den uro, der er i den danske befolkning over, at man kan få det der automatiske statsborgerskab over statsamterne, stoppet i en midlertidig periode. Det er muligt, at man måske ikke kan, men så kunne jeg da godt tænke mig at spørge justitsministeren: Det, vi har forstået af pressen her på det seneste, er, at justitsministeren har annulleret et statsborgerskab, der er givet til en person, et ungt menneske, som sidder i fængsel, og som har opnået statsborgerskab her. Er det så ikke også lovbrud, hvis den pågældende har fået sit statsborgerskab?

Vi har set i gårsdagens aviser eller var det onsdagsaviserne, det tør jeg ikke sige, at amtmanden på Fyn, fru Nina Würtzen, har udtalt, at hun ingen planer har om at annullere det statsborgerskab. Justitsministeren er helt på gatis, og vi har også indtryk af, at justitsministeren heller ikke er i overensstemmelse med sit eget indfødsretskontor. Så er det, som om ministeren jo også begår en form for lovbrud, det bliver måske ligefrem en ny tamilsag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Dansk Folkepartis ordfører har endnu en gang her fra Folketingets talerstol demonstreret sin meget, meget letsindige omgang med sandheden.

Jeg tror, den pågældende stiftamtmand vil føle det noget beklemmende at læse i Folketingets forhandlinger, hvad hr. Nødgaard lige har stået og citeret ham for her fra Folketingets talerstol. Nu tilkommer det ikke mig at rådgive hr. Nødgaard om den måde, hvorpå han benytter sig af citatteknik, men det tilkommer mig til gengæld at prøve at skabe klarhed – måske ikke så meget hos hr. Nødgaard, men hos Tingets øvrige medlemmer, dem, der i øvrigt måtte

læse Folketingets forhandlinger, og dem, der måtte være interesserede fra pressens side.

Jeg kunne aldrig finde på at tage imod opfordringen fra hr. Nødgaard og Dansk Folkeparti til at begå lovbrud – aldrig! Men i den konkrete sag, som hr. Nødgaard trækker frem, er der givet indfødsretsbevis efter erklæringsreglerne i Fyns Statsamt. Det er der gjort på et tidspunkt, efter at der er faldet en udvisningsdom i den pågældende sag, men den oplysning kendte Fyns Statsamt ikke, og det er ikke nogen fejl fra statsamtets side, for sådan som vi har indrettet lovgivningen, skal statsamtet ikke foretage nogen vandelskravs vurdering af de pågældende, der erklæres for danske statsborgere.

Men det er kommet frem, at den pågældende var dømt til udvisning, inden han blev erklæret for dansk statsborger efter bestemmelserne i lovgivningens § 3. Derfor mener vi, at det statsborgerbevis er givet på et ikkefuldstændigt grundlag, og derfor bliver sagen behandlet på helt traditionel vis efter forvaltningslovens helt almindelige bestemmelser og en vurdering af, om der er grundlag for at kunne trække statsborgerbeviset tilbage, fordi det ikke er givet efter de bestemmelser, der er i lovgivningen.

Der foregår en helt normal sagsbehandling, og det er ikke noget, der foregår her i Folketingssalen, og det ved hr. Nødgaard godt. Det er noget, der foregår i Justitsministeriet, og vi har tilkendegivet, at den sag vil der blive truffet afgørelse i efter jul. Men det er under overholdelse af de almindelige bestemmelser i forvaltningsloven, og hr. Nødgaard får mig aldrig til – heller ikke ved hjælp af et beslutningsforslag – at foretage lovbrud.

Dorte Bennedsen (S):

Gennem mere end 100 år har dansk lovgivning kendt to måder, hvorpå indfødsret kan opnås: dels gennem naturalisation ved lovgivning og dels ved erklæring over for statsamtet. Den sidste mulighed er dels beregnet for unge mennesker mellem 18 og 23 år med et langvarigt ophold i Danmark og dels for nordiske statsborgere på visse betingelser.

I Socialdemokratiet har vi altid fundet, at det er rigtigt, at unge med en langvarig tilknytning til Danmark har denne enkle mulighed for at få indfødsret. Men vi finder det også rimeligt, at der til gengæld sættes den betingelse, at de pågældende ikke har begået lovovertrædelser.

I de sidste dages debat er det af kritikere af dette lovforslag blevet sagt, at lovforslaget fra-

tager en gruppe unge muligheden for at opnå indfødsret. Det er simpelt hen ikke sandt. Den normale, ordinære ret til at opnå indfødsret er gennem naturalisation, og den vil fortsat stå åben for de unge, som på grund af lovovertrædelser fremover ikke vil kunne anvende den enkle mulighed gennem erklæring. De kommer altså ind på linje med alle andre folk, der ikke har boet her så længe og er over 23 år, og dermed kommer de også ind under de regler for karenstid ved lovovertrædelser, som et stort flertal i Folketinget har vedtaget.

Vi kan derfor støtte regeringens forslag, men vil stemme imod forslagene fra Dansk Folkeparti og Frihed 2000, altså B 40 og B 42, fordi de helt vil afskaffe denne erklæringsmulighed, som vi betragter som en fornuftig og rigtig ordning.

Med hensyn til B 36 finder vi det ikke – og det var ministeren også lidt inde på – administrerbart at skulle have disse karensregler ude i statsamtene. Det vil nok blive meget vanskeligt at håndtere, og derfor er der valgt den mere enkle mulighed med ministerens forslag. Vi kan tilsige det en velvillig og hurtig behandling.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg lyttede meget opmærksomt, men jeg fangede ikke, hvad der er forskellen på Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

Kunne den socialdemokratiske ordfører ikke prøve at præcisere, hvad forskellen egentlig er på regeringens forslag, som støttes af Socialdemokratiet, og Dansk Folkepartis forslag? Hvad er forskellen for den enkelte udlænding, vi snakker om, helt konkret? Hvad er forskellen? Er der nogen forskel på Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti?

Erik Larsen (V):

Venstre, Det Konservative Folkeparti og CD har fremsat beslutningsforslag nr. B 36, som også er til behandling her i dag. Vi har fremsat forslaget, fordi vi finder, at de samme vandelskrav, som er gældende, når andre skal have indfødsret i Danmark, også skal være gældende for de unge mellem 18 og 21 år, som søger om dansk statsborgerskab ved erklæring.

Venstre er særdeles tilfreds med, at regeringen endelig har besluttet sig for at sikre, at unge mellem 18 og 21 år ikke længere kan få dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis de er straffet. Da Venstre i 1996 sammen med Det Kon-

servative Folkeparti fremsatte et beslutningsforslag med samme sigte, var de socialdemokratiske og radikale afvisninger meget, meget bastante. Det er selvfølgelig i orden at skifte holdning, men vi beklager, at det skulle tage så lang tid.

Forslaget, som regeringen har fremsat, L 151, betyder, at statsamtene skal videresende alle ansøgninger, hvor ansøger er opført i Kriminalregisteret, til Justitsministeriets Indfødsretskontor. Her vil de blive behandlet som alle andre ansøgninger om statsborgerskab og efter de regler, som seks partier her i Tinget står bag. Det er et forslag, som Venstre er tilfreds med, og som vi kan støtte. Vi synes også, der med hensyn til administrationspraksis lægges op til en fornuftig måde at håndtere tingene på.

Hermed er der og vil der blive skabt lighed for loven for de personer, som gerne vil have dansk statsborgerskab, men ikke har en ren straffeattest. Det er et forhold, som vi i Venstre lægger megen vægt på. Vi synes, det skal være en ære at få dansk statsborgerskab, og at det skal være sådan, at vi også her i Danmark og i det danske Folketing stiller krav om god vandel, når man vil opnå dansk statsborgerskab. Det sikres i videre udstrækning med dette lovforslag.

Det ville efter vores opfattelse have været hensigtsmæssigt, hvis loven kunne være trådt i kraft ved fremsættelsen. Men ministeren har i bemærkningerne til lovforslaget argumenteret for, hvilke forhold der har betydning for, at det ikke er sket, og det har vi i Venstre – i første omgang i hvert fald – taget til efterretning.

Så vil jeg gerne sige, at Venstre støtter justitsministerens udtalelser om, at en administrativ afgørelse ikke skal kunne omgøre en domstolsafgørelse. Vi støtter ligeledes ministerens synspunkt om, at en person, som er udvist fra Danmark ved dom, ikke kan opnå indfødsret ved erklæring. Der verserer jo en aktuel sag, som ministeren har kommenteret her fra talerstolen, og vi er i Venstre enige i ministerens fortolkning. Vi er også på den baggrund glade for og tilfredse med, at der i det fremsatte lovforslag er skabt helt klar lovhjemmel til, at sådan skal man ikke kunne administrere i Danmark.

Venstre støtter selvfølgelig lovforslaget, som det er fremgået af min tale. Vi finder, det er et klart fremskridt i retning af, at kriminelle ikke pr. automatik skal kunne opnå statsborgerskab. Det kan heller ikke være meningen.

Så skal jeg kommentere de andre forslag fra Dansk Folkeparti og Frihed 2000. På baggrund af det, jeg lige har sagt, er det klart, at vi ikke kan støtte de to beslutningsforslag, idet vi stadig fra Venstres side mener, der fortsat skal være mulighed for, at personer mellem 18 og 23 år med ren straffeattest skal have mulighed for at opnå dansk statsborgerskab ved erklæring.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Erik Larsen, hvorledes man forestiller sig, den sag skal behandles. Vi havde jo en diskussion ved det foregående forslag om at sikre en ordentlig udvalgsbehandling, og nu har vi fået et udkast til, at man rent faktisk vil lukke for spørgsmål allerede i dag.

Er det Venstres holdning, at vi også skal jage dette forslag igennem? Eller vil Venstre i dette tilfælde være med til at sikre, at vi kan få en ordentlig udvalgsbehandling, fordi forslaget faktisk rører ved nogle ganske væsentlige principper? Det er altså ikke kun en lille ændring.

Så vil jeg godt høre, om Venstre – når de nu snakker så meget om kriminalitet – rent faktisk mener, at det, at man f.eks. får en advarsel, fordi man går med under 1 g hash på sig eller tilfældigvis har lidt støv på sig, skal medføre, at man ikke kan få lov til at få indfødsret ved erklæring. Det er den kriminalitet, vi snakker om. Vi er nede i nogle niveauer, hvor vi normalt ikke snakker om hård kriminalitet, men hvor det er småting, som betyder, at folk ikke kan få indfødsret ved erklæring.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Meget kan man sige om fru Birthe Rønn Hornbech, men dum er hun jo ikke, og derfor overlod hun også omhyggeligt til Venstres ordfører på dette område at redegøre for, hvordan Venstre har det med sine principper med hensyn til at undgå lovsjusk, og det var nok klogt af hende. Men jeg synes, at Venstres ordfører skal have chancen.

Så vil jeg da godt spørge Venstres ordfører om en anden ting: Hvorfor skal folk med ren straffeattest kunne opnå dansk statsborgerskab ved erklæring og ikke bare gennem en normal lov i Folketinget? Hvad er det, der gør, at Venstre lægger så megen vægt på, at det specielt skal ske ved erklæring?

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Må jeg først sige til SF's ordfører, at det undrer mig, at der her bliver trukket nogle ting frem om behandlingen, når der i virkeligheden er lavet en aftale mellem seks partier, heriblandt SF. Det er klart – som det også er fremgået her fra talerstolen – at det er de samme regler, som ligger i aftalen, der skal gælde for de ansøgere, der her er tale om.

Så til hr. Søren Søndergaard og også til SF's ordfører angående spørgsmålet om behandling: Jeg hørte fru Dorte Bennedsen, Socialdemokratiets ordfører, sige her fra talerstolen, at man ønskede, at forslaget skulle igennem inden jul, og det har vi fra Venstres side ikke noget at indvende imod. Vi har tiltrådt, at det er sådan, og så kan vi tage en 20 minutters diskussion om, hvorvidt det er i overensstemmelse med principperne.

Jeg skal også sige til hr. Søren Søndergaard, at det er jo ikke noget, vi lægger afgørende vægt på. Det blev næsten fremhævet, som om erklæringsreglerne er noget, Venstre lægger afgørende vægt på, men vi synes, det er rimeligt og i orden, at unge mennesker, som er straffri, kan få dansk statsborgerskab, når de har opholdt sig her i landet i 10 år. Den ordning har vi ikke spor imod kan fortsætte, og de nærmere juridiske overvejelser i den anledning skal jeg ikke bevæge mig ind i. Der er jo andre, der har taget sig af det.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal senere komme tilbage til det med aftalen, som jeg synes er yderst problematisk i forhold til det, man gør nu.

Men jeg fik ikke noget svar med hensyn til Venstres principper. Man siger bare, at der er et kontorcirkulære, men det kunne da godt være, det viste sig, der var andre spørgsmål, der skulle belyses, og som var ganske alvorlige. Dette lovforslag har faktisk en meget direkte forbindelse til grundloven, og er det givet, at det, vi laver nu, er i overensstemmelse med grundloven? Det er en meget speciel regel i forhold til grundloven, og hvis det nu viser sig, at der faktisk er nogle problemer, er Venstre så indstillet på, at forslaget skal jages igennem med usikkerhed om, hvorvidt vi faktisk overholder grundloven?

Jeg synes, det er en stor skræmsikkerhed, man udviser her, når man siger: Vi er enige, vi for-

står det godt. Den skråsikkerhed med hensyn til, om lovforslaget er i orden, svarer ikke til det princip, man gav udtryk for før, altså at der ikke skal laves lovsjusk. Hvor er Venstres principper henne?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, jeg tror ikke, vi behøver bruge 20 minutter på at få afklaret, at Venstres retspolitiske principper er en pose varm luft. Det er jo allerede illustreret og demonstreret, og vi kan jo blot konstatere, at hvis man har en partipolitisk interesse i at hævde, at man skal stå fast på grundighed og seriositet og være imod lovsjusk, så gør man det, og har man en politisk interesse i at lave lovsjusk, så laver man lovsjusk. Det er sådan set de retspolitiske principper, Venstre betjener sig af, så jeg forstår stadig godt, at fru Birthe Rønn Hornbech ønskede at overlade til den anden at definere de principper.

Så brugte Venstres ordfører det udtryk, at det var rimeligt over for de unge udlændinge, der havde været en lang periode i Danmark, at de kunne få statsborgerskab ved erklæring i stedet for gennem lov i Folketinget. Hvorfor er det mere rimeligt at få det ved erklæring end gennem lov i Folketinget? Det synes jeg at Venstres ordfører skal svare på.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg er faktisk temmelig forvirret, for jeg troede da, det var lige så sikkert som amen i kirken, at de partier, der har indgået aftalen om det såkaldte kontorcirculære, ville lave tingene om, så der er nogle nye grupper, der kan få statsborgerskab på den anden måde. Jeg synes, det virker uforståeligt, at Venstre og de øvrige partier ikke har talt igennem, hvordan den sag skal køre gennem Folketinget. Vi, der ikke er med i det foretagende, er lidt forvirrede, må jeg nok sige, men det kan være, hr. Erik Larsen, som i øvrigt er en meget fornuftig mand, kan give en fornuftig forklaring.

Men én ting ligger i hvert fald fast, og det er selvfølgelig, at denne sag skal igennem – og så må det jo være op til flertallet her i Folketinget med Venstre i spidsen at finde ud af, hvordan man vil gebærde sig, om det skal udsættes til den 1. februar. Det skal jeg ikke gøre mig til talsmand for, men umiddelbart er vi spændt på at høre, hvad Venstres ordfører siger.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Poul Nødgaard, at man kan sagtens blive forvirret af at være i Folketinget.

Til SF's ordfører: Jeg går ud fra, at når justitsministeren lægger et lovforslag frem for Folketinget, er det ikke grundlovsstridigt, men at Justitsministeriet og ministeren har sikret sig, at det er i overensstemmelse med landets grundlov. Det har jeg ingen øvrige kommentarer til, det tager jeg som en helt given og selvfølgelig ting.

Til hr. Søren Søndergaard med hensyn til, om det er rimeligt: Der er jo selvfølgelig mange måder at bøje ordet på, men vi synes i hvert fald, at man i første omgang skulle bibeholde § 3, fordi vi synes, det er i orden, og at det er en ordentlig måde, det foregår på over for de unge mennesker, det drejer sig om, og som har været i Danmark i 10 år. Men vi har også hele tiden ment, at der skulle være den lighed for loven, at de, der var straffede eller kriminelle, ikke kunne få dansk statsborgerskab ved erklæring.

Så kan man jo gøre sig mange overvejelser om behandlingstiden, men jeg finder ikke, at lovforslaget her er så kompliceret og så uigenemskueligt, at vi ikke kan tage en hurtig behandling.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Hvad er det dog for en skråsikkerhed og principløshed? Hvordan kan man vide på forhånd, før man overhovedet er gået i gang, at der overhovedet ikke er nogen problemer i en sag? Det er jo det, man siger, men en lille smule åbenhed kunne godt være ønskelig.

Men jeg vil godt høre, hvad Venstre egentlig mener, der haster, og det er så også det andet spørgsmål. Hvad er der i det her forslag, der haster så meget, og som gør, at det skal jages igennem? Hvad er det, som gør, at man ikke kan vise en lille smule åbenhed, hvis det viser sig, at der er nogle, der synes, at denne sag skal behandles grundigere, og at der er nogle tvivls spørgsmål i den? Hvad er det, der haster?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Der er jo ikke så meget at sige til spørgsmålet om, hvem Venstre har tillid til. Den tillid havde Venstres folketingsgruppe jo også i forbindelse

med Tvindloven, så det vil jeg ikke gå nærmere ind i.

Jeg vil bare sige, at når nu denne lov er så fuldstændig enkel, som hr. Erik Larsen gør opmærksom på, kan jeg ikke forstå, hvorfor hr. Erik Larsen – når jeg spørger, hvorfor han mener, det er rimeligt at bevare retten til erklæring i lovgivningen – giver det svar, at det er, fordi det er en ordentlig måde at gøre det på. Jamen hvorfor er det en ordentlig måde at gøre det på? Hvorfor er det rimeligt at bruge den i modsætning til den procedure, alle andre skal igennem, nemlig gennem Folketinget?

Jeg forstår, at hr. Erik Larsen føler, at det spørgsmål er for kompliceret til at besvare, så jeg ser frem til, at den næste ordfører fra den borgerlige blok, hr. Helge Adam Møller, med sædvanlig klarhed vil forklare, hvorfor det er så rimeligt og ordentligt, at folk, der har været særlig lang tid i Danmark, skal have statsborgerskab ved erklæring og ikke gennem den normale procedure.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Igen til SF's ordfører med hensyn til at stole på nogen: Jeg går altså ud fra, at SF også stadig mener, at det er regeringens ansvar, når den lægger lovforslagene frem, at de er i overensstemmelse med grundloven. Det har vi altid ment i Venstre.

Med hensyn til spørgsmålet om behandling og tidspunkter osv. er det jo, som om man nu vælter det hele ind over mig. Jeg vil gerne understrege, at det var Socialdemokratiets ordfører, som er formand for Indfødsretsudvalget, der havde det synspunkt, at lovforslaget skulle gennemføres inden jul, og det synspunkt har vi støttet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Det forslag, som Det Konservative Folkeparti, Venstre og CD har fremsat, B 36, er et godt forslag. Det sikrer jo, at unge udlændinge mellem 18 og 23 år ikke pr. automatik kan blive danske statsborgere, hvis de er straffede, og det synes vi er et rigtigt princip, for det bør de selvfølgelig ikke kunne blive. Det er efter min mening åbenbart urimeligt, at man f.eks. kan sidde i en fængselscelle og være straffet for alvorlig kriminalitet som røveri, grov vold, voldtægt eller

tilsvarende og alligevel, mens man sidder fængslet, kan blive dansk statsborger ved at sætte sin underskrift på et stykke papir, hvis man er mellem 18 og 23 år og har boet i landet i mere end 10 år.

Nu tegner der sig tilsyneladende et stort flertal i Folketinget for at følge intentionerne i De Konservative, CD og Venstres forslag, og tak for det. Men hvor er det ærgerligt, at der ikke kunne skaffes flertal for et stort set identisk forslag, fremsat af Venstre og De Konservative for knap 4 år siden. Men lad det nu ligge.

Vi kan ikke støtte forslagene fra Frihed 2000 og Dansk Folkeparti, idet disse forslag jo lægger op til, at statsamtens rolle helt skal udgå. Det finder vi unødvendigt, fordi vi synes, at for det meget store flertal af unge, som har opført sig fuldstændig efter reglerne og har boet her et stort antal år, er det hensigtsmæssigt og let administrerbart, at de kan få statsborgerskab via statsamtene.

Jeg har forstået, sådan som jeg læser de to forslag fra Dansk Folkeparti og Frihed 2000, at selve intentionerne i forslaget er, at det altså er de kriminelle udlændinge, man skal have fat i og ikke automatisk tildele dansk statsborgerskab. Her er vi jo ikke uenige.

Så til justitsministerens lovforslag nr. L 151. Det bygger jo på intentionerne i forslaget fra De Konservative, Venstre og CD og på intentionerne i det samme forslag, som blev fremsat for 4 år siden. Ministerens forslag er sat op i korte og klare paragraffer – andet havde jeg heller ikke forventet – og det er lettere at administrere, så derfor kan vi fuldt ud støtte det og er indstillet på at få forslaget færdigbehandlet i løbet af næste uge.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Vi har nu i de sidste par måneder kunnet iagttage Det Konservative Folkepartis bestræbelser på at overgå Dansk Folkeparti. Jeg ved ikke, om det er lykkedes i denne sag, men det har i hvert fald været tæt på, og det er altså stærkt overdrevet – det er det samme som Dansk Folkeparti gør – når man bringer sager som voldtægt og andre store forbrydelser ind, når vi ser på, hvad det er for et lovforslag, vi har her.

Det lovforslag, vi har her, går jo helt ned og rammer ganske små ting, små advarsler. Hvis det var hr. Helge Adam Møller, som kom til at køre lidt for stærkt, kunne han miste stemmeretten til Folketinget i et års tid. Det er de ting,

vi er nede i her, det er slet ikke i de proportioner, som hr. Helge Adam Møller taler om.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg må blankt erkende, at det ikke lykkedes mig at få Venstres ordfører til at forklare, hvad der er baggrunden for, at man skal bevare den særlige regel om erklæring – ja, det lykkedes mig oven i købet ikke, når man tænker på, at det blev fremstillet fra Venstres ordfører som noget, man skulle være glad for, og noget, man specielt skulle tilbyde unge mennesker, der havde været lang tid i Danmark.

Derfor vil jeg godt prøve med den konservative ordfører. Hvad er egentlig grunden til, at Det Konservative Folkeparti vil bevare muligheden for at få statsborgerskab ved erklæring og ikke bare henvise folk til den normale procedure, nemlig at gå til Folketinget og søge at blive optaget på en lov?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til hr. Knud Erik Hansen, der mener, at Det Konservative Folkeparti overhaler Dansk Folkeparti: Jeg vil stadig gerne gøre opmærksom på, at vi fremsatte altså vores forslag sammen med Venstre for 4 år siden. Jeg kan ikke helt huske, om Dansk Folkeparti var opfundet på det tidspunkt, men det er altså et forslag, som vi fremsatte for 4 år siden, og intentionerne var nøjagtig mage til de intentioner, som nu bliver lagt frem fra regeringens side. Det er også derfor, vi klart og tydeligt kan støtte regeringens forslag.

Vi synes også, det er ret og rimeligt, at man – hvis man har begået kriminalitet, også mindre kriminalitet – får en lille tænkepause, inden man får tildelt dansk statsborgerskab. Det gælder jo for alle udlændinge over 23 år, hvad enten de er 24, 37 eller 72 år, og vi ønsker i og for sig ligebehandling.

Så til hr. Søren Søndergaard, der spørger, hvorfor vi ønsker at bevare mulighederne for at gå til statsamterne for det store flertal. Det ønsker vi, fordi det er let administrerbart og hurtigt, og fordi vi synes, at alle de unge – og det er det store flertal – som aldrig nogen sinde har begået kriminalitet, som har boet her et langt antal år, som taler sproget og ellers har opført sig normalt, skal have en let og hurtigt mulighed for at blive danske statsborgere. Det kan de stadig få ved at gå til statsamtet, og det synes vi er

rimeligt – altså bortset fra dem, der har begået kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er denne lov jo ifølge Venstre og De Konservative så utrolig let at gennemskue, at vi sagtens kan få den kørt igennem uden nogen særlig udvalgsbehandling og ved at lukke for spørgsmål formentlig 5 minutter efter, at dette møde er afsluttet. Derfor bliver der jo ikke mange muligheder for at få tingene afklaret, så derfor vil jeg godt heroppefra spørge hr. Helge Adam Møller, om han kan bekræfte, at det nye system i en række situationer kommer til at betyde, at en ung kriminel hurtigere kan få dansk statsborgerskab ved at gå til Folketinget end gennem en erklæring.

Og kan hr. Helge Adam Møller bekræfte, at det for unge med ren straffeattest i al overvejende grad vil være sværere at opnå dansk statsborgerskab ved erklæring end ved at henvende sig til Folketinget?

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg fik ikke noget svar på, om Det Konservative Folkeparti mener, at det er så stor en forseelse at køre for stærkt, at det skal betyde, at man rent faktisk skal igennem denne her besværlige procedure og ikke bare kan blive dansk statsborger ved erklæring.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til hr. Søren Søndergaards spørgsmål: Dem vil jeg hverken be- eller afkræfte. Det gik så hurtigt, at dem vil jeg godt have tid til. Det, der for os er det vigtige i det her lovforslag, er, at unge mellem 18 og 23 år, som har begået en overtrædelse af straffeloven på den ene eller den anden måde, giver man nu samme behandling, nemlig via Folketinget, som man giver alle øvrige udlændinge, der ønsker at blive danske statsborgere.

Til hr. Knud Erik Hansen. Jeg er ikke en af dem, der bagatelliserer det at overskride fartgrænserne groft. Jeg er formand for Færdsels-sikkerhedskommissionen. Der blev sidste år dræbt 499 i den danske trafik; det var flere end året før. Og et meget stort antal af dem bliver faktisk dræbt, fordi der er mennesker, der kører klart for hurtigt efter forholdene. Det er bortset fra sprit den ting, der dræber flest i den danske

trafik. Så det synes jeg altså ikke er nogen lille ting.

Derfor synes jeg, det er rimeligt, at hvis man overtræder de love og regler, der er, så får man en lille forsinkelse med hensyn til at blive dansk statsborger. Der er jo ikke nogen, der tager opholdet i Danmark væk fra én. Der går bare en lille tid ekstra, hvor man altså skal opføre sig ordentligt, før man får dansk statsborgerskab. Det synes jeg er rimeligt, ja.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er måske meget klogt af hr. Helge Adam Møller, at han hverken vil be- eller afkræfte, for gjorde han det, ville det jo blive klart, at det salgsnummer, som Venstre og Konservative optræder med heroppefra og for den sags skyld Socialdemokratiet også om det særlige hensyn, man tager til de retskafne folk, der aldrig har begået kriminalitet, at det ikke er rigtigt.

Sagen er, at selv hvis man har en ren straffeattest, vil det i en lang række tilfælde tage længere tid at opnå dansk statsborgerskab via erklæring end via Folketinget. Så kan man sige, at det måske ikke gør nogen stor forskel, men det, der er det interessante, er, at hvis man tager folk, der har begået kriminalitet, vil der være en række situationer, hvor det vil betyde, at en kriminel hurtigere vil kunne få dansk statsborgerskab gennem erklæring end gennem Folketinget. Det kan man nemlig fortsat, fordi der er en grænseperiode på 5 år, og hvis man kan nå at opfylde den, inden man bliver 23, så kan man nå det. Og det er det, der er det interessante, at man laver en lovgivning, hvor man bruger et argument, som bare overhovedet ikke holder vand.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg ved ikke, hvad formålet er fra hr. Søren Søndergaards side med at forsøge at få ordførerne til at bide på hr. Søren Søndergaards krog her.

Den erklæringsregel, vi har, som videreføres med vedtagelse af lovforslag nr. L 151, er en let, hurtig, direkte adgang for dem, der er ustraffede. Man erklærer sig som dansk statsborger, når man er blevet over 18 år. Man har været her 10 år. Man har været her 5 sammenhængende år inden for de sidste 6 år. Man har et retskrav på at kunne gå op og erklære sig. Og for fremtiden får statsamtet hjemmel til at tjekke, om er registreret i Kriminalregistret. Har man begået

kriminalitet, kan man ikke bruge den erklæringsregel, så må man søge på helt normal vis, og så afhænger tidspunktet for, hvornår man kan opnå statsborgerskab af, hvor grov en kriminalitet man har begået.

Som hr. Søren Søndergaard, som jo godt kender reglerne, ved, kan børn og unge kun opnå statsborgerskab via, at forældrene får dansk statsborgerskab, eller ved at de, når de bliver 18 år, kan erklære sig selv, eller de kan søge naturalisation efter de almindelige regler. Det har de altid kunnet, det ændres der ikke på, og sådan er det.

Og jeg ved ikke, hvad hr. Søren Søndergaard vil opnå ved prøve at skabe et billede af, at det er nemmere at opnå statsborgerskab via naturalisation; det er selvfølgelig ikke rigtigt.

Søren Søndergaard (EL):

Nej, man kan diskutere spørgsmålet nemmere, det erkender jeg. Jeg erkender også, at det, man grundlæggende har gjort, er, at man har indført en skat på 1.000 kr. Hvis folk har været i konflikt med loven, får de en ekstra bøde på 1.000 kr., som de skal betale. Det er sådan set en af de centrale ting for den store gruppe, hvor vi snakker om relativt små lovovertrædelser. Der er det en skat på 1.000 kr., fordi det er gebyrfrit at erklære sig, hvorimod det at søge gennem lov i Folketinget koster 1.000 kr.

Men hvis vi snakker hurtighed, er det jo ikke rigtigt. Der er det jo præcis sådan, at for at gøre det gennem erklæring skal man have været her i 10 år, heraf – hvis vi tager de sidste 6 år – mindst 5 år i sammenhæng. Hvorimod, hvis man er blevet 18 år, og hvis man har boet 7 år i Danmark, kan man gå op og søge et dansk statsborgerskab gennem Folketinget.

Så det er ikke hurtigere gennem en erklæring, og det helt absurde er, at hvis vi snakker kriminelle, så vil der være folk, der vil kunne se deres fordel i ikke at bruge erklæringsreglen, men bruge statsreglen. Og det synes vi er en underlig måde at lave en lovgivning på.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Til hr. Søren Søndergaard: Det, som et flertal i Folketinget gerne vil forhindre, er, at der ikke er noget vandelskrav for de 18-23-årige. Det får vi nu ind. Har de begået kriminalitet, kan de ikke erklære sig, og så er det jo ikke alene de kriminelle forhold, som hr. Søren Søndergaard taler om nede i den nedre skala. Det er al form for kriminalitet, som også flere af ordførerne har

været inde på, der ikke får nogen betydning for, hvornår man kan opnå statsborgerskab, hvis vi ikke ændrer § 3, og det er det, vi gør nu.

Hvis man har begået kriminalitet, og det er uanset hvilken type, det kan være den grove, det kan være den mindre grove, så kan man ikke benytte sig af erklæringsreglerne. Så skal man via Folketingets Indfødsretsudvalg, så skal man via lov. Og der er ens karenperiode afhængig af længden af den straf, man har fået ved domstolene. Og sådan er det, vi ønsker. Jeg kan ikke forstå hr. Søren Søndergaard vil prøve at skabe et billede af, at det her er vanskeligt at forstå. Det er ikke så vanskeligt at forstå, og jeg synes sådan set heller ikke, hr. Søren Søndergaard normalt plejer at have svært ved at forstå selv mere kompliceret stof end det her.

Reglerne for naturalisation står fortsat. Dem bliver der ikke ændret på, sådan er det.

Søren Søndergaard (EL):

Man skal bare holde op med at sige, at det er sådan en særlig ting, man opretholder for dem, der ikke begår kriminalitet. Sagen er, at der let kan konstrueres eksempler, hvor to personer, der har været nøjagtig lige lang tid i landet, og den ene har begået en lille lovovertrædelse, der giver f.eks. 2 års karenstid eller 1 års karenstid, så kan den person få dansk statsborgerskab gennem Folketinget hurtigere end den person, der vælger at gøre det via erklæring. Det er altså et paradoks, som jeg ikke forstår, og som jeg ikke synes er særlig hensigtsmæssigt. Og det er en kendsgerning, som ministeren kommer til at bekræfte under udvalgsbehandlingen. Hvis det er det, der har været meningen fra Venstre og Konservatives side, kan de jo sige det. Men det er ikke det, de rejser rundt og påstår.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, men det er da rigtigt – til hr. Helge Adam Møller – at køre for stærkt er da også en handling, som man ikke kan acceptere.

Men det, man gør med det her forslag, er faktisk at straffe en hel masse mindre forhold, som man kommer til at gøre, men som kommer til at betyde, at en gruppe unge, som faktisk er danskere langt hen ad vejen, bliver udsat for et ekstra pres, for hvis de kommer til at dumme sig en lille smule, får de en ekstra straf. Det er, hvad vi kalder diskrimination af nogle unge, som ellers normalt fungerer godt i det danske

samfund. Det er det, vi laver med det her forslag. Derfor er det helt uspiseligt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Dette handler om fire forslag, og jeg vil udelukkende kommentere lovforslag nr. L 151, men samtidig også sige, at vi ikke kan støtte nogen af de andre. Men kommentarerne til lovforslag nr. L 151 skulle også dække de øvrige forslag.

Det, vi snakker om her, er en gammel ret, som faktisk går 100 år tilbage, hvor man har ret til at blive dansk statsborger ved erklæring. SF synes, det er en flot skik, at man anerkender, at børn og unge, der haft en væsentlig del af deres opvækst i Danmark, reelt er blevet danske medborgere, og at de år, hvor man er barn og ung, er meget vigtige år i et menneskes liv, hvor man i høj grad formes af de omgivelser, man går i.

De unge, vi her snakker om, er vokset op i Danmark, og de er generelt mere danskere, end de er tyrkere og pakistanere, eller hvilken nationalitet deres forældre nu har. Dansk er deres hovedsprog. Deres forældres sprog er ofte et andet sprog, som de i mange tilfælde ikke engang behersker fuldt ud. Så den gruppe, vi snakker om, er reelt medborgere, der er danskere, uanset de ikke er det formelt.

Derfor har der været god fornuft i den gamle lovtradition, som var ubetinget. Det var oven i købet sådan tidligere, at man ikke engang skulle erklære det. Det var noget, man fik ganske automatisk. Det var et godt udtryk for, at vi også i Danmark sagde, at vi havde et ansvar for børn og unge, der er vokset op i Danmark. Men sådan skal det åbenbart ikke være mere. Nogle få måneders oprørthed over nogle få udlændinge, der har begået kriminalitet, også alvorlig kriminalitet, som selvfølgelig skal straffes, skal åbenbart ødelægge den regel.

Information beskrev for et par dage siden en sag med en tysk statsborger, der levede i Sønderjylland. Han fik en flerårig dom for at sælge amfetamin, og efter de normale regler skulle han have været udvist af landet. Det blev han faktisk ikke. Domsmandsretten vurderede, at han ikke kunne udvises, for han var en del af det tyske mindretal – og så er man jo dansker. Men sådan vurderer vi åbenbart ikke, hvis forældrene kommer fra Palæstina, Tyrkiet eller Irak, og dermed er diskriminationen i dette lov-

forslag måske ganske tydelig. Nu har vi brugt ordet stuerent i mange sammenhænge, men det her har lidt samme karakter. Efter SF's mening er det her forslag ikke stuerent.

Det kunne have været lidt formildende ved forslaget, hvis man for alvor havde taget fat på alvorlig kriminalitet. Det har man jo ikke. Det eneste kriterium er, at man er blevet optaget i Det Centrale Kriminalregister. Det betyder bødestraf under 1.000 kr., advarsler, domfældelse uden straf, overtrædelse af færdselslovens regler for vigepligt og hastighedsbestemmelser; de ting medfører, at man registreres, og meget af det har intet med tung kriminalitet at gøre. Det er for os at se diskrimination af de unge medborgere, der tilfældigvis ikke er danske statsborgere, men som er en del af det danske samfund og opfatter en del af det danske samfund som deres sted at være.

Små fejl kan betyde ekstra konsekvenser og betyde, at de kommer til at udskyde retten til reelt, også formelt, at blive danske statsborgere, retten til at stemme og i værste tilfælde måske i sidste ende ganske store vanskeligheder med at blive danske statsborgere.

Nu er retten til erklæring ganske speciel i henhold til grundloven. Den siger nemlig, at ingen udlændinge kan få indfødsret uden ved lov, medmindre der ved lov er fastsat nogle ganske bestemte, faste betingelser for adgang til statsborgerskab. Jeg har svært ved at se, at et kriminalregister er udtryk for bestemte, faste betingelser, som er fastlagt ved lov. Det er jo domstolenes bestemmelser.

Så jeg synes, der er god grund til, at vi prøver at kigge lidt nærmere på, om det faktisk er i overensstemmelse med loven, det, vi laver nu. Forudsætningen for, at vi kan fravige grundlovens bestemmelse, er netop, at der er en fast lov, som faktisk ikke kan tolkes, hvor der ikke er noget skøn, og domstolenes kendelse må for os at se i sidste ende være udtryk for skøn.

Til sidst vil jeg sige lidt om kontorcirculæret og overholdelse af et forlig. I SF indgik vi den 23. april efter lange drøftelser et forlig med Socialdemokratiet, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti om retningslinjer for, hvornår udlændinge kan få dansk indfødsret ved lov. Formålet med denne aftale var at skabe ro om indfødsretsloven, så der ikke hver gang skulle være stor uenighed om, hvem der skulle have dansk statsborgerskab.

Vi har svært ved at se, at dette forslag ikke er et brud på det forlig. Jeg har hørt, at man mener, at det er noget andet end kontorcirculæret, men for os at se er det en meget skematisk argumentation, som virker som en dårlig undskyldning.

Circulæret var klart lavet med gældende lov som forudsætning og for at få ro om indfødsretsloven. Og det var rettet mod en bestemt gruppe. Det, man nu gør, er, at man tager en ekstra gruppe borgere ind under kontorcirculæret med nogle kriterier, som vi har svært ved at acceptere skal gælde for denne ekstra gruppe borgere.

Så selv om jeg er ny herinde, må jeg sige, at jeg er skuffet. Jeg havde egentlig forestillet mig og havde hørt, at man faktisk var meget påpasselig med at overholde aftaler, men for mig at se er det en meget løsagtig omgang med en aftale, som er indgået efter megen diskussion.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det, der bringer mig herop, er hr. Knud Erik Hansens omgang med ordet diskrimination. Jeg vil godt bede SF's ordfører om at komme op og gøre det lidt tydeligere, for jeg hører, at vi med dette lovforslag kommer til at diskriminere mennesker, der ikke er danske statsborgere, fordi de er under 23 år. Og så kommer spørgsmålet: Diskriminerer vi så også personer over 23 år, der skal søge via loven? Dette regelsæt har vi vedtaget med SF's stemmer, kontorcirculæret, som vi kalder det i daglig tale herinde. Hvad er forskellen på diskrimination af den ene eller den anden gruppe? Det mener jeg den danske offentlighed har behov for at få at vide af SF's ordfører i dag.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Knud Erik Hansen var inde på dette lovforslag og dets forhold til kontorcirculæret og mente, at det sådan var om ikke et brud på, så tæt på et brud på aftalen om kontorcirculæret.

Jeg hører til en af de, tror jeg, relativt få personer, der har deltaget i samtlige møder i debatten og forhandlingerne om kontorcirculæret. De strakte sig jo af forskellige årsager over ganske lang tid, jeg tror mere end et år eller halvandet, og denne regel om erklæring har ikke været nævnt på ét eneste af møderne.

Hr. Knud Erik Hansen sagde forleden til mig: Jamen vi forudsatte, eller vi regnede med, osv.

Det skal jeg slet ikke protestere imod at SF gjorde, men det er jo altså en gammel skik, at hvis man forudsætter et eller andet eller regner med et eller andet, så tager man det op, så nævner man det. Erklæringsmuligheden har ikke været berørt, har ikke været nævnt, i nogen af de møder. Derfor er det ikke en del af aftalen om kontorcirculæret.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Til hr. Henrik Svane: Spørgsmålet er, hvilket udgangspunkt man har. Det, der har været udgangspunktet i gældende lov, har faktisk været, at hvis man var vokset op i Danmark som barn eller ung, havde man ret til ubetinget at blive ligestillet med de kammerater, man gik rundt med, når man blev 18 år eller 23 år, mellem 18 år og 23 år, og det er det, man bryder med nu. Nu gør man rent faktisk forskel på de børn og unge, som kommer til at lave en lille tilfældig ting, som man kan som barn og ung, eller specielt som ung. Hvis man snakker om det her; så har man ikke den rettighed mere. Det er i hvert fald at gøre det vanskeligere for den gruppe.

Så omkring kontorcirculæret: Et af formålene, som jeg har forstået det, og som jeg har fået det refereret, var, at vi skulle skabe ro om indfødsretsloven, og det gør man jo ikke med det her. Så bringer man rent faktisk en ny gruppe ind under kontorcirculæret. Jeg kan godt sige, at hvis den nye gruppe skulle have været ind under kontorcirculæret, dengang vi behandlede dette her, så er det ikke sikkert, vi havde syntes, at det var de kriterier, der skulle gælde.

Vi synes faktisk, det er nogle helt nye forudsætninger, plus – og det er så dér, jeg synes man laver kassetænkning – at hvis formålet er, at nu skal vi skabe ro, således at vi ikke, hver gang vi har en indfødsretslov, skal have diskussion om enkeltpersoner, så bryder man da klart med den forudsætning, når man pludselig bringer en ny gruppe ind, som så skal behandles under kontorcirculæret, uden at det er diskuteret mellem forligsparterne, om det er relevant at behandle den gruppe under kontorcirculæret.

Derfor mener jeg, at det er stiv kassetænkning, når man påstår, at det ikke er et brud.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi fratager ingen unge, ingen mennesker retten til at få dansk indfødsret. Man har haft en regel og har heldigvis en regel om den enkle måde

ved erklæring, og vi har reglerne ved naturalisation. Den formentlig meget lille gruppe, der ikke vil kunne få det fremover ved erklæring, har stadig væk retten til at få det over naturalisation med de regler, der gælder dér.

Jeg skal ikke bestride, at SF muligvis ville have haft nogle andre regler, et andet kontorcirculære, hvis de havde vidst, at de unge skulle med ind under. Men det, jeg blot siger, er, at det må man så sige. Man kan ikke indgå en aftale og så have en række forudsætninger, der ikke er oppe på bordet. Så måtte SF i de forhandlinger have sagt: Jamen vi forudsætter, at der ikke røres ved erklæringsmuligheden og de grupper, der kommer ind under den. Det havde så været i orden. Men det har altså ikke været nævnt, så hr. Knud Erik Hansen kan altså ikke undre sig over, at vi andre siger, at det ikke er et led i forliget om kontorcirculæret. Det har været nogle private fornemmelser hos SF's forhandlere. Det synes jeg er o.k., men for at vi andre skal kunne rette ind under dem, er det dog et minimum, at vi får dem at vide.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det er jo kendt i den danske offentlighed, at i synspunkter vedrørende flygtninge, indvandre-re, er SF's holdning og Det Radikale Venstres holdning på mange af de her punkter nærmest identiske.

Det er derfor, jeg blev lidt rystet, da jeg hørte SF's ordfører bruge ordet diskriminering, og jeg beder om at få svar på det spørgsmål, som jeg stillede: Hvad er forskellen på det, ordføreren hævder, nemlig at vi diskriminerer ved at indføre den her lovændring, og så at man stiller vandelskrav i den aftale, vi har lavet omkring kontorcirculæret? Det er de samme krav, man overfører nu her. SF har aldrig nogen sinde omtalt det som værende en diskriminering af mennesker, at de bliver sat i en venteposition, hvis de har begået kriminalitet af en vis størrelse. Vi fratager dem jo ikke muligheden for at blive danske statsborgere med denne her ændring.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg mener så afgjort ikke, at Folketinget diskriminerer efter regeringens lovforslag, L 151. Tværtimod finder der jo en diskriminering sted i dag. Sådan som spillereglerne er i dag, gælder der forskellige regler alt efter, hvilken alder man nu har. Så dér er der helt klart tale om en

diskriminering, sådan som reglerne er udformet i dag. Det er jo så det, regeringens forslag gør noget op med, så jeg kan ikke forstå, hvorfor SF's ordfører bliver ved med at fastholde, at der er tale om en diskriminering.

Men jeg vil godt spørge SF's ordfører, om ikke det er sådan, at efter ministerens forslag vil det være helt op til den enkelte udlænding, om man ønsker at søge ved erklæring, eller om man ønsker at komme ind over Folketinget. Det er helt op til den enkelte, fordi – og det må SF's ordfører kunne bekræfte – kriminalitet er hundrede procent frivilligt. Man bestemmer selv, om man vil lave kriminalitet.

For hvis det er noget, man er blevet påtvunget, så er man straffri, og så er man stadig væk inde under erklæringsreglerne. Så det er altså helt op til den enkelte, om man stadig væk vil have muligheden for at gøre det ved erklæring, eller om man kommer i den situation, at man skal ind over Folketinget. Er det ikke korrekt?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Til fru Dorte Bennedsen. Vi kan jo godt nævne hele verden, hver gang vi skal lave en aftale. Men det har været klart, da vi lavede den her aftale, at det var indfødsretsloven, som var gældende lov, der var grundlaget for aftalen. Og når man så laver en ændring, som rent faktisk får konsekvenser for, hvem der skal ind under kontorcirculæret, så er det da at gå ind i aftalen. Vi kunne selvfølgelig godt have nævnt det, men så skal vi jo nævne mange ting, når vi skal lave aftaler, hvis man ikke helt automatisk kan tage visse ting for givet.

Så prøvede jeg før at svare på spørgsmålet om diskrimination; jeg vil godt prøve igen. Udgangspunktet for os har været, at hvis man er vokset op i Danmark, har man en ubetinget ret til at kunne blive dansk statsborger, uanset hvad man så har gjort, og det er den ret, man nu fjerner, og man laver nogle særregler. Og Det Radikale Venstre og SF har det fælles udgangspunkt, det har vi altså måske så åbenbart ikke her, men vi havde et udgangspunkt, og det var, at når man voksede op i Danmark på den måde, som det her skulle tage højde for, ja, så var man faktisk dansk statsborger, måske ikke formelt, men reelt var man dansker. Og det er dér, man nu går ind og siger, at de danske medborgere nu skal behandles på en anden måde. De har ikke automatisk den ret, og det opfatter vi som diskrimination.

Og så er det da rigtigt, at man kan søge ved lov, men vi havde faktisk foretrukket, at man havde en ubetinget ret som ung, fordi vi opfatter de unge her som danske medborgere.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu prøver jeg at tage den én gang til for prins Knud og hr. Knud Erik Hansen: Vi lavede en aftale om et kontorcirculære, en aftale om, hvorledes vi skulle forholde os med hensyn til en lang række forhold i forbindelse med mennesker, der søgte dansk statsborgerskab ved naturalisation; det var kriminalitet, det var gæld, det var sprog, det var en række ting. Den aftale indgik vi. I den aftale stod der altså ikke, at loven aldrig måtte ændres. Det var faktisk ikke loven, vi lavede aftale om. Vi lavede aftale om, hvilke krav skulle der sættes. Det var ikke loven.

Jeg anerkender fuldt ud, at SF gerne ville have haft det ønske ind, at der ikke måtte være ændringer af loven, men så er det, jeg bare spagfærdigt siger, at så måtte SF have sagt det. Jeg synes faktisk ikke, det er vores fejl, at vi ikke har opfattet signaler fra SF, som SF ikke har sendt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg har fuld forståelse for, at SF's ordfører ikke kan nå at svare på alle de spørgsmål, der bliver stillet, for der er jo mange. Og med rette er der mange. Men jeg skal gentage mit spørgsmål: Er det ikke sådan, at unge udlændinge her i landet selv bestemmer, om de vil holde sig fri af kriminalitet og dermed kunne opnå dansk statsborgerskab ved erklæring efter ministerens forslag, eller om de vil begå kriminalitet og dermed være henvist til, at deres ansøgning skal ind over Folketinget? Er det ikke helt frivilligt og op til den enkelte unge udlænding, hvordan man vil forholde sig?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg prøver lige for sidste gang. Jeg forstår SF's ordfører sådan, at det, at vi med ændringsforslaget her til statsborgerskab via erklæring foreslår, at unge, der ikke er straffri, ikke umiddelbart kan få statsborgerskab, er en diskriminering i SF's øjne. Men det, at man, når man så er over 23 år og kan få det via loven, også dér må få udsættelse, hvis man har et strafferegister, er

ikke diskriminerende. Jeg kan ikke forstå den forskel, og jeg synes ikke, jeg har fået et ordentligt svar.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Så skal jeg prøve igen. Det er rigtigt, at der er en forskel, hvis vi kan mødes på det. Men forskellen går så også på, at vi har den opfattelse, at for børn og unge bør der gælde særlige regler, for der har vi et særligt ansvar. De er vokset op i Danmark, de er i høj grad formet af det danske samfund, og de er i høj grad også danske medborgere. Derfor mener vi som udgangspunkt, at de skal være aligestille med de kammerater, de ellers går rundt og leger med og fungerer sammen med. Det er forskellen, og det er udgangspunktet. Og det er det, man ændrer på. Og hvis man har det udgangspunkt, ja, så mener vi faktisk, det er diskriminerende i forhold til det, der burde være det ideelle. Men det kan godt være, vi så har et forskelligt udgangspunkt i den her sag. Jeg kan ikke forklare det bedre, ellers må vi klare det på anden vis.

Så er det rigtigt, at man da selv bestemmer, om man vil begå kriminalitet. Men vi ønsker ikke, at man skal lave en ekstra straf, og det er det, man gør i den her sag. Som jeg sagde før, har vi den opfattelse, at når man er vokset op i Danmark på den måde – og det er børn og unge, vi snakker om – ja, så er man en del af det danske samfund, og så skal man ikke have en ekstra straf. Så burde man have den her ret, og vi har også et ansvar som samfund for, hvorledes de unge former sig.

Så til sidst til fru Dorte Bennedsen: Jeg ved ikke, hvor meget længere vi når i den her sag. Men det, der også var omdrejningspunktet – nu var jeg jo ikke selv med i de forhandlinger, men som jeg har fået dem refereret – og som var målet med det, var at skabe ro om indfødsretsloven, og en af de opgaver, der var dengang, var at skabe kontorcirkulæret, som kunne gøre, at vi ikke hver gang skulle til at diskutere enkeltpersoner, men at vi havde nogle fælles retningslinjer, som vi så var enige om. Og det bryder man. For det holder ikke nødvendigvis mere. Nu tager man en ny gruppe ind i den her diskussion, hver gang vi skal have en indfødsretslov, og så får vi den her diskussion, og dermed har man jo i virkeligheden brudt med det, der var forudsætningen for de forhandlinger, vi var i gang med.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har stor forståelse for, at hr. Knud Erik Hansen kan have vanskeligheder ved at stå og fortolke, hvad der blev indgået aftaler om, al den stund at hr. Knud Erik Hansen ikke selv var medlem af Tinget på det pågældende tidspunkt, og jeg har også forstået, at der så er kolleger i SF's folketingsgruppe, der så har orienteret hr. Knud Erik Hansen om det, inden han har overtaget ordførerskabet.

Jeg er nødt til at sige, at sådan som tingene forholder sig, så var der forud for det forlig, vi indgik, en gammel aftale mellem en række partier om, hvordan man skulle administrere på naturalisationsområdet efter et kontorcirkulære. Og det udløb, og efter den udløbsdato så havde vi en forespørgselsdebat i Folketinget, og der opnåede vi enighed om en vedtagelse, og den skulle så forhandles mellem de pågældende partier.

Der blev der opnået enighed om, hvordan den gamle aftale om naturalisationsreglerne i kontorcirkulæret skulle erstattes af en ny. Det fremgår direkte af vores aftaletekst, at det her er om naturalisationsreglerne og ikke om indfødsretsloven. Og al den stund at det, vi ændrer på her, er indfødsretslovens bestemmelser om erklæring, § 3, så er jeg nødt til at sige til SF's ordfører, at så er det ikke forligsbrud. Det er heller ikke på kanten af et forligsbrud. Det er overhovedet ikke noget, der omfatter det forlig, vi har lavet forlig om. Så kan man, som det også er sagt fra fru Dorte Bennedsens side, have en anden politisk opfattelse fra SF's side, og det er helt i orden. Det er bare ikke noget, man kan bruge til at rette kritik mod den aftalepart, man har.

Det, vi ønskede at skabe, var en aftalebaseret måde at administrere det her område på, som er reguleret efter grundloven. Det er lykkedes os. Den står fortsat. Der er SF fortsat med som aftalepartner. Den håber vi også kan have SF med, også efter udløbet af den nuværende aftale.

Poul Nødgaard (DF):

Man forstår jo godt, at regeringen er grebet af panik, efter at det har vist sig, hvordan 18-23-årige udlændinge kan sidde i landets fængsler og søge om dansk statsborgerskab gennem statsamtterne.

I Dansk Folkeparti er vi ikke overrasket over noget som helst, når det gælder udlændingeområdet. Her får alt tilsyneladende lov til mere

eller mindre at dalre derudad, mens en undrende dansk befolkning blot må se, at landets magthavere forvalter landets interesser, som de gør.

Men tilsyneladende er Socialdemokratiet fuldstændig i armene på den radikale samarbejdspartner samt venstrefløjens, hvis fornemste opgave i dansk politik tilsyneladende er at føre så slap en udlændingepolitik som overhovedet muligt med henblik på at få så mange nationaliteter til landet som overhovedet muligt.

Når man læser aviserne – og det gør vi alle sammen herinde – er der tilsyneladende stor uenighed blandt de lærde om, hvilken indflydelse det foreliggende lovforslag, som vi behandler her i dag, vil få f.eks. for den person, der netop har fået dansk statsborgerskab fra et fængsel, og som faktisk skulle have været udvist.

Justitsministeren mener tilsyneladende, at allerede udstedte statsborgerskaber kan annulleres, men knap så skrāsikker er ministerens partifælle, fru Dorte Bennedsen, samt ministerens eget kontor på området. Så er det, jeg spørger: Hvor står vi egentlig henne? Er det mon ikke forståeligt, at man er forvirret på et lidt højere niveau?

Og så havde jeg jo en lille diskussion med justitsministeren tidligere under lovforslagets behandling, og jeg gjorde mig den ulejlighed at gå op på mit kontor og hente de avisudklip fra onsdag den 8.12.1999 fra to danske formiddagsblade, hvor der skrives – og det kan så være avisens antagelse, der er forkert – at ministeren er ude på tynd is, når han vil annullere statsborgerskabet. Der står videre, at statsamtmanden på Fyn, Ninna Würtzen, siger: »Vi har fulgt reglerne, og sagen er afsluttet. Vi har i dag (i går, red.) afleveret en redegørelse af sagsforløbet til Justitsministeriet«.

Det bekræfter man osv. i Indfødsretskontoret, og det viste med al ønskelig tydelighed, at der i hvert fald er noget, der halter. Jeg kunne da godt tænke mig at stille et spørgsmål til justitsministeren: Statsamtterne kan nu så fremover, når det her lovforslag vedtages, gå ind i Kriminalregistret ligesom vores Indfødsretskontor kan. Men hvordan har de skullet kunne se, at sådan en ikke kunne få dansk statsborgerskab? Der er jo ingen, der fortæller dem det, og de kan jo ikke sidde og læse alle landets aviser og møde op i alle verdens retssale. Så jeg synes nok, at statsamtterne er lovlig undskyldt, hvis de har udstedt et statsborgerskab. Men jeg synes

stadig væk, at der er stor juridisk usikkerhed. Selv om det har vores sympati, at vedkommende ikke får statsborgerskab, så mener jeg stadig væk, at der er en hel masse juridisk usikkerhed i den her sag.

Lad det ligge. Det kan så være, at ministeren kan svare lidt senere i debatten. Jeg vil dog alligevel sige noget positivt til ministeren, og det er, at det her lovforslag er et skridt i den rigtige retning, men hvorfor dog ikke løse problemet fuldt og helt og så simpelt hen tage det hele i ét hug og så følge Dansk Folkepartis forslag, som jo netop bygger på, at alle 18-23-årige skal søge statsborgerskab, nøjagtigt sådan som et flertal nu i dag har vedtaget, at de der ca. 5000 får dansk statsborgerskab.

Hvad er egentlig visdommen, klogskaben eller hvad det nu hedder i, at fordi man er i en bestemt alderskategori, så skulle man bare kunne fare ind på statsamtet? Netop i en tid, hvor vi har så meget kriminalitet osv., så var det da en meget, meget fin sag, synes jeg, at man søgte på helt, helt normal vis over politimestrene videre ind til Indfødsretskontoret osv. Men altså, det er der sikkert også en eller anden videnskabelig forklaring på.

Men alt i alt må jeg sige, at Socialdemokratiet må jo føre deres politik. Vi fører vores. Vi synes nok, at hvis man skal se sådan ret på det, så er det sådan på tide, at Socialdemokratiet må til at overveje, i hvert fald tage sig lidt sammen. Jeg så også her til morgen i morgen-tv, som jeg ser, når jeg går og gør mig klar til dagens begivenheder, at justitsministeren er af den opfattelse, at hvis ikke regeringen er i stand til at kunne løse de problemer, der er ude omkring i landet med de unge kriminelle, så vil Dansk Folkeparti ende med at få 40 pct. af stemmerne i Danmark. Jeg vil da takke for den positive tilkendegivelse over for vores parti.

Nu er der jo det foreliggende lovforslag, men det har jeg udtrykt mig positivt om. Men jeg synes, at vi mangler en kulegravning af hele udlændingeområdet, så alle de urimeligheder, som irriterer danskerne, og som de er fortørnede over, kommer frem i dagens lys. At danskeres tålmodighed er mere end opbrugt kan vist nok aflæses af de mange hundrede breve, Dansk Folkeparti har modtaget på det seneste, og som vi har modtaget igennem faktisk hele den tid, vi har eksisteret. Vi har faktisk folk beskæftiget udelukkende med at sidde og besvare disse breve, som vi gør utrolig meget ud af.

Men så længe justitsministeren ikke udviser nogen særlig interesse – ud over, at han nu laver den her lille lappeløsning her – for at løse problemerne på udlændingområdet og de konflikter, det skaber i den danske befolkning i relation til udlændingepolitikken, så længe justitsministeren ikke er mere optaget af at få afklaret nogle af de ting, så længe vil der være dybe konfrontationer mellem befolkningen og den siddende regering.

Jeg takker så i øvrigt så ministeren for, at han i dag under tredjebehandlingen af lovforslag nr. L 18 om indfødsret gjorde sig den ulejlighed at besvare mit spørgsmål, selv om han besvarede det negativt. Jeg tænker på i går, hvor jeg var utrolig skuffet over, at ministeren bare uden videre lod hånt om det spørgsmål, som jeg stillede. Jeg vil gøre justitsministeren opmærksom på, at vi er valgt ind i dette Folketing med 13 mandater, og intet tyder på, vi får færre mandater. Så har man også pligt til, uanset om man sidder på magtens tinde – endnu da – så at besvare de spørgsmål, der bliver rejst.

Og justitsministeren skal vide, at befolkningen bakker mere og mere op om Dansk Folkeparti, fordi vi handler, som vi gør, og fordi vi er ambassadører for befolkningen, og noget lignende synes jeg, at Socialdemokratiet burde se at sætte sig for.

Med disse ord så vil vi stemme for lovforslaget, når det kommer til afstemning i Folketinget, men vi synes, det var bedre, at justitsministeren tog tyren ved hornene og så én gang for alle afskaffede det misfoster, det er, at man kan søge statsborgerskab via statsamt og borgerrepræsentation osv. Disse var ordene. Få, men velmente, sagt roligt og stille til landets justitsminister.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Igen hørte vi hr. Nødgaards virkelighedsopfattelse, som jo en gang imellem står i et helt specielt skær, synes jeg. Men jeg skal prøve at gøre rede for en sag, som jeg havde lejlighed til også under spørgetiden her i onsdags at redegøre for.

Vi taler her om en meget konkret sag, og som hr. Poul Nødgaard ved, så tilkommer det en minister med minsteransvar at håndtere konkrete sager – ikke noget, som i øvrigt lovgivere skal blande sig i. Medmindre der er tale om, at ministeren ikke holder sig inden for de bestemmelser, som er i gældende lovgivning om mini-

steransvar, ja, så kan man her i Tinget jo tage spørgsmålet op.

Den konkrete sag gav mig anledning til – efter at det kom frem i medierne, at der var en, der havde opnået indfødsretsbevis efter erklæringsbestemmelserne, på et tidspunkt, hvor der var faldet dom med udvisningseffekt – i freddags at anmode Fyns Statsamt om at få en redegørelse for sagens faktiske omstændigheder. En redegørelse, jeg har modtaget. Den er vi nu i gang med at gennemgå sådan, at vi i Justitsministeriet, i lovafdelingen og Indfødsretskontoret undersøger, om der er givet et indfødsretsbevis på et ikke fuldstændigt grundlag.

For generelt er det Justitsministeriets opfattelse, at en person, der ved dom er udvist af landet, ikke under fængselsophold skal kunne få dansk indfødsret og dermed sætte domstolens afgørelse ud af kraft. Efter Justitsministeriets opfattelse har en person, der er udvist ved dom, ikke længere ophold i landet af en sådan karakter, som er en forudsætning for at erhverve dansk indfødsret ved erklæring.

Det har vi udsendt cirkulære til statsamtterne om, efter at den konkrete sag kom frem. Vi har også udsendt et cirkulære, hvoraf det fremgår, hvordan man kan opnå den viden på nuværende tidspunkt, nemlig ved at der skal underskrives en tro og love-erklæring i forbindelse med, at man får statsborgerskab ved erklæring; en tro og love-erklæring på at man ikke er blevet dømt ved domstolene med den konsekvens, at man også efterfølgende efter endt afsoning skal udvises af landet. Sådan forholder det sig.

Jeg har også tilkendegivet i Folketinget i onsdags, at så snart der er truffet afgørelse i Justitsministeriet i den konkrete sag, så vil Folketingets Indfødsretsudvalg blive orienteret om det.

Og når hr. Poul Nødgaard igen vender tilbage – og jeg troede, at hr. Nødgaard ville afstå fra endnu en gang at gå på Folketingets talerstol og inddrage en medarbejder i statsamtet her fra Folketingets talerstol – så må jeg sige: Slå tilbage i Folketingets referat. Sammenstil det, hr. Nødgaard sagde i sit første indlæg, med det, der fremgår af den artikel, hr. Nødgaard nu har hentet på sit kontor. Så vil hr. Nødgaard kunne overtale sig selv – tror jeg, ellers så skal jeg gerne hjælpe til. Men den citatform, hr. Nødgaard praktiserer her i Folketinget, er af helt speciel karakter, og jeg tror, at enhver person, som skulle ende med at blive citeret af hr. Nødgaard, vil frabede sig det til enhver tid.

Jeg skal i hvert fald for mit eget vedkommende bede hr. Nødgaard om, når han for fremtiden vil citere mig, så at gøre det med henvisning til det, jeg har sagt, og ikke det, hr. Nødgaard tror, der står i avisen, og efter overskrifter i aviser, som der overhovedet ikke er dækning for i det referat, som hr. Nødgaard nu har stået og læst op.

Der er nemlig ikke nogen statsamtmand, der har sagt, at jeg er på juridisk tynd is, overhovedet ikke. Der er en stiftamtmand, der har sagt, at den sagsbehandling, der har fundet sted i Fyns Amt, er foregået efter reglerne, og for deres vedkommende er sagen afklaret. De vil nu give en redegørelse til Justitsministeriet.

Det har jeg aldrig betvivlet. Sådan er det. Jeg har aldrig kritiseret Fyns Statsamt for deres afgørelse. Men jeg har sagt, at afgørelsen skal undersøges, om det statsborgerbevis kan stå, eftersom det er Justitsministeriets generelle opfattelse, at man ikke kan opnå statsborgerskab ved erklæring, hvis man er udvist. Sådan forholder det sig, og sådan har det forholdt sig hele tiden.

Hr. Poul Nødgaard kan jo prøve med alle sine omskrivninger og alle sine citater at få det til at se forvirret ud, men sådan er det ikke.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jamen nu er jeg endnu mere forvirret.

Der står her: »Ifølge Frank Jensen« – det er altså justitsministeren – »har statsamtet overset, at personer, der er dømt til udvisning, ikke kan få statsborgerskab. Det er til gengæld noget vrøvl, mener amtmand på Fyn, Ninna Würtzen. – Vi har fulgt reglerne.« osv. Hvad er det, der er galt i det? Det er jo ordret citeret.

Og så vil jeg lige sige, at det lyder lidt fantastisk med den redegørelse, der er kommet fra Fyns Statsamt, som justitsministeren har modtaget, og som han siger, at man er i gang med at gennemgå. Når Folketinget her i dag faktisk stort set på grundlag af en aktuel sag behandler et lovforslag, nr. L 151 – for det er jo reelt en udløber af den sag – så synes jeg, det virker fantastisk, at landets justitsminister vil møde op i Folketinget uden at kunne komme med nogen konklusioner på den sag. Jeg ville bestemt have sat mig til at endevende den fra a til z.

Og så vil jeg godt lige spørge justitsministeren, det fik jeg ikke noget svar på: Den måde, det hidtil er gået til på i statsamterne og Borgerrepræsentationen, hvor de giver statsborgerskab – hvordan kan de statsamter vide,

at folk ikke kan få dansk statsborgerskab? De skal jo bare afgive, så vidt jeg ved, en erklæring om, at de har opholdt sig i landet i så og så mange år og de og de ting, og så får de et stempel, og så er de danske statsborgere.

Jeg kunne godt lide at vide – ja, jeg skal lige gøre spørgsmålet færdigt – hvordan statsamterne overhovedet kan have lavet noget som helst galt, for der er jo ingen, der orienterer dem om, at der er sket lovovertrædelser el. lign.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Altså, der er ét minut til korte bemærkninger, ikke halvandet, selv om man ikke er blevet færdig med sit spørgsmål. Så er det justitsministeren.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er Justitsministeriets generelle opfattelse, at er man udvist ved domstolene, så kan man ikke efterfølgende, når man opfylder reglerne om at have været her i 10 år, 5 af dem sammenhængende inden for de sidste 6 år, erklære sig til statsborgerskab. Så kan man ikke erklære sig. Man kan ikke benytte sig af den lovgivning, som er.

Og som hr. Poul Nødgaard ved, så er den afgørelse, som finder sted i statsamterne, ikke en afgørelse. Man har et retskrav efter loven til at kunne erklære sig. Hvis man er udvist, så er det vores opfattelse, at så er den erklæring ikke givet i overensstemmelse med gældende lov.

Sådan er det.

Men da statsamterne jo administrerer det område, så har vi skrevet til dem i et cirkulære, at den her sag peger på et punkt, hvor der ikke er skabt en hjemmel til i den gældende lovgivning, at de kan undersøge det ved hjælp af Kriminalregisteret, og at de så underskriver en tro og love-erklæring på det.

Nu har vi så via det lovforslag, som jeg fremsatte i dag, nr. L 151, skabt fuldstændig hjemmel til statsamternes adgang til Kriminalregisteret; det står jo fuldstændig klart nu i paragrafform også, hvad der er gældende ret.

Så til hr. Nødgaard: Også denne sag bliver håndteret efter de almindelige bestemmelser. Når hr. Nødgaard mener, at jeg skulle kunne komme i dag og afgøre den sag her i Folketingssalen, så viser det igen hr. Nødgaards manglende respekt for grundlæggende retlige principper, også forvaltningsloven.

Jeg vil ikke, selv om hr. Nødgaard også har skrevet det i beslutningsforslaget, overtræde gældende lov. Jeg vil ikke sylte sager, som hr. Nødgaard opfordrer mig til i sit beslutningsforslag, ved at jeg skulle henvende mig til statsamtterne og bede dem om at sætte alt ud af kraft på erklæringsområdet. Det vil jeg ikke.

Hr. Nødgaards og Dansk Folkepartis retsopfattelse kan de have for sig selv. Der er ikke flertal for den her i Folketinget, heldigvis, og hr. Nødgaards forslag om, at jeg skulle sætte forvaltningslovens bestemmelser over styr i forhold til sagsbehandling i konkrete sager, kan hr. Nødgaard heller ikke få mig til at følge. Så hr. Nødgaards ulovligheder kan han holde for sig selv; han kan ikke få landets justitsminister til at praktisere dem for sig.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg synes bestemt ikke, der er nogen grund til at være så opbidset, fordi man på god demokratisk vis stiller justitsministeren nogle spørgsmål. Jeg er stadig væk meget, meget overrasket over, at justitsministeren ikke kan gøre rede for, hvad den redegørelse fra statsamtet på Fyn indeholder. Altså den skal analyseres og vurderes. Det er vel et brev på nogle ganske få sider, går jeg ud fra. Er det sådan en stor juridisk opgave at gennemgå sådan et brev og fortælle Folketinget, hvad det er, der er sket?

Jeg synes, at det virker tæt på at føre Folketinget bag lyset. Hvis jeg var justitsminister, så ville jeg, lige så snart et sådant brev var kommet, sætte alle kræfter ind på at få det analyseret og vurderet, sådan at ministeren var klædt på til at gå over i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Normalt siger man jo, at der ikke er grund til at blande sig i et godt slagsmål, men det her er ikke et godt slagsmål. Jeg er tit uenig med justitsministeren, men jeg vil godt sige, at det, justitsministeren har sagt her det sidste kvarter til hr. Poul Nødgaard, synes jeg er ét hundrede procent berettiget efter den måde, hr. Poul Nødgaard har opført sig på i den her sag. For alt, hvad hr. Poul Nødgaard har spurgt om her flere gange, spurgte hr. Poul Nødgaard også om i onsdags, for 2 dage siden, i dette Folketing og fik svar, og hver gang han fik et klart, kryptalkart svar, så ville hr. Nødgaard ikke acceptere det, og så spurgte han igen og igen og igen.

Der må altså være grænser for, hvor lang tid man skal finde sig i det. En ting er politisk uenighed, men når man ikke vil tage et svar for et svar, og man bliver ved med at komme med nye insinuationer, så synes jeg, det er godt; vi har en justitsminister, der står på lovens og retens side og forsvarer Folketingets værdighed. Det har hr. Poul Nødgaard ikke gjort hverken i dag eller i onsdags, og det er kedeligt.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det var dog utroligt, som også hr. Helge Adam Møller næsten kan hidse sig op. Det er der bestemt ikke nogen grund til. Jeg synes, debatten er foregået på et ganske udmærket plan, og det kunne måske tyde på, at hr. Helge Adam Møller også vedrørende tildeling af dansk statsborgerskab er på vej over i den klub, der tildele dansk statsborgerskab på samlebånd. Det har man været hidtil, og det kunne tyde på, at der faktisk ikke er ret stor forskel på De Konservative og Socialdemokratiet. Jeg synes, det var et helt unødvendigt indlæg at komme med.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg skal blot meddele, at CD har meddelt mig, at de støtter regeringens og ministerens lovforslag nr. L 151.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Og det blev så hr. Arne Melchior's tale, og så kommer hr. Henrik Svane.

Henrik Svane (RV):

Efter de seneste ordvekslinger mellem ministeren og hr. Poul Nødgaard kan man næsten fristes til at indlede sin tale med at sige: Og nu til noget ganske andet.

Indfødsret kan opnås på to måder i dag. Dels ved erklæring gennem statsamtterne og dels ved naturalisation gennem Folketingets vedtagelse.

Hidtil har unge uden dansk statsborgerskab, men med opholdstilladelse i Danmark, efter gældende kriterier kunnet opnå dansk statsborgerskab uafhængigt af deres eventuelle strafferegister via erklæringsreglerne.

For andre udlændinge, flygtninge, familiesammenførte osv., der ønsker dansk statsborgerskab, gælder helt andre regler. Såfremt de begår kriminalitet, idømmes de en karensprio-

de, hvor de ikke kan opnå dansk statsborgerskab. Dette sker via naturalisationsreglerne.

Den forskel finder Det Radikale Venstre ikke hensigtsmæssig af flere grunde:

For det første – det rent principielle – er det ikke hensigtsmæssigt at forskelsbehandle udlændinge på dette punkt. Kriminalitet er en alvorlig forseelse, og derfor er det rimeligt, at alle, uanset deres baggrund, idømmes en vis karenstid, såfremt de begår alvorligt lovbrud.

For det andet er loven et forsøg på at sende et signal om, at det at bo i Danmark medfører både pligter og rettigheder. Det er rimeligt, at mennesker, der påtænker en livslang tilværelse i Danmark, når de bliver myndige ansøger om dansk statsborgerskab ved erklæring for både at få de demokratiske rettigheder som alle andre danskere, men også for at påtage sig de demokratiske pligter.

Såfremt udlændinge, der opfylder betingelserne for at søge statsborgerskab ved erklæring, ikke ønsker statsborgerskab ved det fyldte 18. år og dermed signalerer, at de ønsker et tættere tilhørsforhold til et andet samfund, må de også tage konsekvenserne af det valg, det er, hvis de vælger at begå alvorlig kriminalitet. Det kan medføre en kortere eller længere karenperiode og fortabelse af retten til statsborgerskab. Det kan også i yderste konsekvens resultere i udvisning.

På baggrund af de to nævnte grunde kan Det Radikale Venstre anbefale lovforslaget til vedtagelse, og jeg skal for en god ordens skyld samtidig tilkendegive, at vi ikke vil stemme for de tre stillede beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg har lidt svært ved at se, at det her er alvorlig kriminalitet, som Det Radikale Venstre nu snakker om.

Altså det, man laver nu, er jo også bare en administrativ besværlig procedure for en hel masse unge, som faktisk bliver registreret og derfor ikke kan få statsborgerskab ved erklæring på grund af nogle ganske små hændelser, hvor de så efterfølgende kan søge efter loven, og så får de det automatisk i henhold til kontorcirkulæret. Det er alene en administrativ besværlig procedure, der intet formål tjener, fordi de får det så ved lov efterfølgende.

Jeg har svært ved at se, at det skulle være en fornuftig måde at behandle unge på.

Søren Søndergaard (EL):

Hvis Enhedslisten skulle være tvunget til – og det må Herren forbyde – at vælge mellem de foreliggende forslag, så er der ikke tvivl om, at vi ville vælge forslaget fra Frihed 2000. Det har i hvert fald den store fordel, at det skaber enkelhed på området, at reglerne bliver klare, og at unge mennesker ikke skal medbringe en advokat for at finde ud af, hvordan de på den smarteste måde skal ski sig gennem den lovjungle, som man er ved at opbygge.

For det er jo det, man skaber med det her lovforslag. Man skaber en lovjungle, hvor en person, som har en ren straffeattest, let kan komme til at vente længere end en person, som har begået kriminalitet.

Hvis vi tager et konkret eksempel: To personer kommer hertil som 13-årige. Den ene, som er ustraffet, og som vælger at få indfødsret ved erklæring, kan få det som 23-årig. Den anden, som har fået ét års karenstid f.eks. på grund af noget hash, kan få statsborgerskab som 21-årig ved at vælge at søge statsborgerskab gennem Folketinget.

Det er altså en lovjungle, der bliver etableret her, hvor det gælder om at vælge den rigtige vej gennem systemet for at kunne få det så hurtigt som muligt.

Det synes vi ikke er særlig smart. Vi synes ikke, det er særlig hensigtsmæssigt og frem for alt: Det opfylder jo ikke den påstand, man er kommet med, om, at det her entydigt var noget, der gik ud på at gøre det vanskeligere for folk, der havde begået kriminalitet, hvorimod de lovlydige borgere skulle have lov til at få tingene enkelt og hurtigt.

Vi mener også, at der er tale om en forskelsbehandling blandt unge. Lad os tage tre unge, som har boet hele deres liv i Danmark, er vokset op sammen, har boet sammen og leget sammen. Den ene er født af danske forældre, den anden er født af udenlandske forældre, men er blevet naturaliseret sammen med de udenlandske forældre. Så er der en, som ikke er blevet naturaliseret endnu. Lad os sige, at de er til en fest og går udenfor og ryger lidt hash – det er der jo mange, der gør. Vi synes ikke, man skal gøre det, men det gør de altså. De går udenfor og ryger lidt hash, og politiet kommer, og de får så alle tre en advarsel. For de to af dem får det ingen konsekvenser. For den, der er født af danske forældre, får det ingen konsekvenser. For den, der er født af udenlandske forældre, men er blevet naturaliseret som biperson på et

lovforslag her i Folketinget, får det heller ikke nogen konsekvenser.

Men for den sidste person får det konsekvenser. Det får f.eks. den konsekvens, at når de bliver 18 år, så kan de to få indflydelse i det danske samfund, som de har levet hele deres tid i, som de har betalt skat til, arbejder i, gennem at kunne deltage i valg, hvorimod den sidste bliver forhindret i at få den demokratiske indflydelse i en periode, som vi normalt giver danske statsborgere.

Det synes vi er en forskelsbehandling, som ikke har en pind at gøre med det, der er den erklærede målsætning i det her, nemlig den målsætning som går ud på, at folk, der begår alvorlig kriminalitet, kan vi jo ikke bare give dansk statsborgerskab.

Justitsministeren har ude på Nørrebro i går udtrykt sin store frygt for Dansk Folkeparti. Det var noget med, at de kunne få 40 pct. af stemmerne. Jeg ved ikke, om der er særlig grund til det, altså alle lande i Europa har jo sådan et højrepopulistisk parti med en 10-20 pct. af stemmerne, så det skal jeg sådan set ikke dvæle meget ved. Jeg vil bare dvæle ved det, der var årsagen til justitsministerens frygt for Dansk Folkeparti. Det var, hvis vi ikke lykkedes med at bekæmpe kriminaliteten blandt indvandrere og flygtninge. Det er åbenbart en særlig forpligtelse for landets justitsminister.

For Enhedslisten forholder det sig sådan, at vi ønsker at bekæmpe kriminalitet begået af alle, uanset hvor de kommer fra. I den forstand gør vi ikke nogen forskel. Men som et råd til justitsministeren, så er der måske en anden ting, som justitsministeren skulle overveje at være lidt nervøs for. Det er det, der kommer af, at der er en gruppe i vores samfund, som føler, at den konsekvent bliver forskelsbehandlet, som går sammen med andre danske unge, som den er vokset op sammen med, men som alligevel bliver stoppet gang på gang på deres knallert og bliver spurgt: Er det din knallert? Og hvor danske unge, der kører ved siden af, ikke bliver stoppet. Eller som senere gang på gang bliver stoppet i deres bil, og bliver spurgt: Er det din bil, må vi se dit kørekort? Og hvor danske unge ikke bliver stoppet. Eller som er vokset op sammen med andre danske unge og laver nøjagtig det samme, som de laver, men alligevel får en ekstra straf.

Den form for forskelsbehandling får nogle konsekvenser. Den får nogle meget kedelige konsekvenser for det danske samfund og nogle konsekvenser, som kan vise sig at blive langt større end Dansk Folkepartis flygtige fremgang.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne takke hr. Søren Søndergaard for det indlæg, fordi jeg synes, det på mange måder rummer mange rigtige synspunkter og også holdninger. Den holdningstilgang, som hr. Søren Søndergaard har til spørgsmålet om integration af mennesker i vort samfund, deler jeg. Og så er jeg glad for, at hr. Søren Søndergaard giver mig anledning til at også her at rette noget, som vi jo ikke selv er herrer over, nemlig hvad der bliver viderebragt fra en paneldebat i medierne.

Det udsagn, jeg kom med på Nørrebro i går på Blågårdsskolen, var foranlediget af, at der var en række – nu skal man passe på, hvordan man karakteriserer dem – men altså en række unge mennesker, som jublede og som klappede ad et udsagn, der hed, at når der nu er folk i Danmark, der har de synspunkter, som Dansk Folkeparti repræsenterer, så er der ikke andet at gøre, så må vi gå på gaden, så må vi gøre oprør, og så må vi gøre det, som også fandt sted på Nørrebro natten mellem den 7. og 8. november.

Til det sagde jeg: Hvis det er jeres svar på det, som højrepartierne, højrekræfterne i Danmark står for, at så er det berettiget, at I går i gang med at lave vandalisering, smadre folks vinduer og lave vold og ballade i gaderne, så er jeg sikker på, at så stopper Dansk Folkepartis vælgertilslutning ikke ved de 12 eller 15 pct., så bliver den endnu højere. Det tror jeg så ikke – og det siger jeg så efterfølgende her i dag – at den bliver, for jeg tror, at de unge mennesker godt kan se, at det er forkert at reagere på den måde over for højrekræfternes synspunkter.

Jeg er sikker på, at med de initiativer, vi har sat i gang fra regeringens side for at sørge for en bedre integration, så får vi ikke de konfrontationer, den polarisering og den isolering af nogle i vores samfund og den dæmonisering, som jo også ligger heri. Så hr. Søren Søndergaard kan stole på opbakning, også fra regeringens side, til at vi fortsætter med at løse de reelle problemer, der gør, at vi også får taget trykket af den debat, vi har på integrationsområdet.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Søren Søndergaard er normalt meget logisk og stringent i sin tankegang, men jeg kan ikke se rettere, end at i dag svipser det.

Hr. Søren Søndergaard brugte eksemplet om to 13-årige. Jeg vil nu hellere gøre det til to 12-årige, for den 13-årige, der kommer, kan aldrig bruge erklæringsmuligheden, fordi han er fyldt 23, inden han kan erklære sig. Lad os så sige to 12-årige. Så siger hr. Søren Søndergaard: Ja, den ene kan så erklære sig som statsborger, når han er 22, og den anden kan blive det ved naturalisation, når han er 19 år.

Det er fuldstændig korrekt. Sådan er det i dag, og sådan er det, efter at denne lov er vedtaget. Der er ikke nogen som helst ændringer i det.

Hr. Søren Søndergaard sagde på et tidspunkt, at der da ikke var nogen, der ville bruge erklæringsreglen, hvis de kunne blive det lidt hurtigere med naturalisationen. Det er muligt, men i dag har de unge rent faktisk brugt erklæringsreglen, og jeg tror også, de vil gøre det fremover.

Men det er jo da deres valg. De kan blive det. Og frem for alt ændrer dette lovforslag intet – intet – ved det regelsæt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det, det er det anstødelige, er, at et lovforslag, der bliver solgt under den betegnelse, at det skal gøre noget ved kriminelle udlændinges muligheder for at få dansk statsborgerskab, når dagen slutter, og det er vedtaget i Folketinget, stadig væk er indrettet på en sådan måde, at en person, som har den rigtige rådgivning til sin rådighed, men som også har begået en kriminalitet, via en bestemt måde at søge på kan få hurtigere dansk statsborgerskab end en, der bruger erklæring.

Det er det anstødelige ved det her.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti har vi ingen sympati for de holdninger, der ligger bag ved beslutningsforslagene B 40 og B 42, og vi har heller ingen sympati for de rent praktiske forslag, der ligger deri med at fjerne muligheden for at opnå statsborgerskab eller indfødsret ved erklæring.

Vi synes derimod, det er helt fint, at unge mennesker kan opnå indfødsret ved erklæring. Vi mener, at det danske samfund på alle måder

skal bidrage til at gøre de unge mennesker til rigtige, samfundsstøttende danskere.

Der har desværre i den senere tid været for mange tilfælde, som ikke helt lever op til vores forventninger, måske fordi vores forventninger ikke har været helt realistiske i forhold til den indsats, vi rent faktisk har gjort for at få dem og i mange tilfælde deres forældre integreret ordentligt. Der tror jeg, vi i det øjeblikkelige samfund må have en helt anden opfattelse af, at vi skal tage mere fat omkring, at vi selv har et ansvar.

Men selv om vi så opnår det, vil der jo altid være brodne kar. Der er brodne kar i alle lejr. Det oplever vi også, at der er iblandt såkaldt rigtige danskere.

Men der har været nogle – og for mange – uheldige tilfælde i den senere tid, og derfor har vi også en sympati for det initiativ, der ligger i beslutningsforslag nr. B 36, og vi er også tilfredse med, at regeringen tager udfordringen op med lovforslaget nr. L 151, som vi derfor kan støtte.

Jeg vil ikke undlade at udtrykke vores principielle tilslutning til kritikken af tidspresset, som ligger bag den slags ting her, men i en god sags tjeneste må vi leve med det, og vi mener heller ikke, det her er mere uoverskueligt, end at vi kan finde ud af det.

Så synes jeg, vi har et andet tidsproblem. Jeg synes ikke, at den debat, der har været præget af SF's og Enhedslistens indsats i eftermiddag, bidrager til lovkvaliteten. Den tager derimod vældig meget af vores fredag eftermiddag. Det kan jeg såmænd ikke rigtig se fornøjelsen ved.

Vi kan tilslutte os L 151.

Tom Behnke (FRI):

Der er ingen tvivl om, at problemstillingen har været der længe. Problemstillingen er måske blevet mere synlig på det sidste, og det har så ført til, at regeringen og her justitsministeren har følt, at nu var det nødvendigt at stille et lovforslag.

Man kan så undre sig over, at ministeren ikke er mere fremsynet og kan imødesee de problemer, der ville komme, og så på et tidligere tidspunkt havde fremsat lovforslaget, for det virker altid sådan lidt som en hovsaløsning, når man stiller et lovforslag eller et beslutningsforslag på en konkret baggrund. Det tror jeg bestemt ikke det er. Det er det i hvert fald ikke for Frihed 2000. Vores forslag har altid været vores politik. At vi fremsætter det nu er hovedsagelig, fordi

der igen var en anledning til at gøre det, og at en række andre partier fremsatte beslutningsforslag. Så så vi så også, at justitsministeren kom med et lovforslag, så det er vi meget tilfredse med.

Vi er meget tilfredse med justitsministerens lovforslag. Der er nok ingen tvivl om, hvad Frihed 2000 mener om tildelingen af dansk statsborgerskab. De debatter har vi jo haft et hav af gange her i Folketinget. Alle partierne og formentlig alle andre ved godt, at vi stiller meget strenge krav til ansøgenes vandel, vi stiller meget strenge krav til, at de har afholdt sig fra at lave kriminalitet, at de ikke har gæld til det offentlige, at de kan forsørge sig selv, og at de behersker det danske sprog i skrift og i tale.

Men det er jo ikke så meget det, vi diskuterer i dag. Det, vi diskuterer i dag, er, hvorvidt at man skal have mulighed for at få dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis man har begået kriminalitet.

Vi har i Frihed 2000 den opfattelse, at ingen bør opnå dansk statsborgerskab ved erklæring, og det er derfor, vi har stillet vores beslutningsforslag om, at det skal ikke kun være dem, der har begået kriminalitet, der er henvist til at søge via Folketinget; det bør være alle. Det er vores opfattelse, at sådan som grundloven er indrettet, bør det være alle, der kommer ind over Folketinget, søger om dansk statsborgerskab, og eventuelt får det. Det er det ene, det er grundloven.

Det andet er lige så væsentligt. Det er, at vi får et overblik over, hvor mange er det egentlig, der søger, og hvor mange er det, der får dansk statsborgerskab? Det er noget uklart i øjeblikket, hvor nogle kan få det på én måde, og nogle andre kan få det på en anden måde. Så mister vi overblikket over, hvor mange det egentlig er, vi taler om.

Men der er ingen tvivl om, at som et skridt i den rigtige retning har justitsministeren fremlagt et lovforslag, som vi i Frihed 2000 kommer til at støtte. Vi er ikke ubetinget glade for det lovforslag, for det har også nogle negative konsekvenser. Dem er vi helt opmærksomme på. Men vi mener, at forslaget er et skridt i den rigtige retning, og vi håber så, vi med tiden kan få gennemført vores forslag, nemlig at alle, der søger om dansk statsborgerskab, skal gøre det via Folketinget.

Jeg har læst beslutningsforslaget fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og CD, og jeg kan se, at det, som der egentlig bliver lagt op til her,

er meget i retning af det, som ministeren så har fremsat et lovforslag om, må jeg sige. V og K og CD må i hvert fald være tilfredse med at have fået opfyldt deres ønsker. I forhold til Venstre og De Konservative og CD var det så et spørgsmål om, at proceduren skulle ligge ude i statsamterne, men at proceduren skulle følge de procedurer, der er i Folketinget.

Det er jeg ikke helt enig i, men skulle det komme dertil, at vi skal stemme om det beslutningsforslag – det tror jeg ikke vi skal – så vil vi også være positive over for det.

Forslaget fra Dansk Folkeparti minder jo meget om forslaget fra Frihed 2000, bortset fra, at Dansk Folkeparti mener, at det skal træde i kraft med øjeblikkelig virkning, at ministeren allerede i dag og helst i går skulle have skrevet til statsamterne om, at de skal stoppe proceduren. Det vil nok rent lovgivningsmæssigt ikke være muligt at gøre, men jeg forstår godt, hvor det er Dansk Folkeparti vil hen.

Forskellen på Venstre og De Konservative og CD's forslag og Frihed 2000's er jo så, at Venstre og De Konservative og CD mener, at ansøgere fortsat skal have mulighed for at få dansk statsborgerskab ved at indgive en erklæring, hvis de i øvrigt opfylder kriterierne om at have afholdt sig fra at begå kriminalitet. Det er vi ikke enige i. Vi mener, at alle, der ønsker dansk statsborgerskab, skal have deres ansøgning behandlet af Folketinget, og at det er Folketinget, der tager stilling til det.

Kristeligt Folkepartis argument for ikke at støtte vores beslutningsforslag forstod jeg ikke. Det var noget med, at intentionerne eller hensigterne eller noget, som ikke stod i forslaget, var man ikke glad for, og det forstår jeg jo slet ikke. Altså vores forslag er meget åbent og objektivt, og det er lige til at gå til. Det handler ganske enkelt om, at man ikke længere kan få dansk statsborgerskab ved at afgive en erklæring, men at man skal søge via Folketinget og få det dér. Og det er der ikke noget odidiøst i, tværtimod.

Når der tidligere i dag har været talt om diskrimination og forskelsbehandling osv., så er vores forslag jo netop et forslag, der gør op med forskelsbehandling, der gør op med den diskrimination, der rent faktisk finder sted i dag, og som selv efter ministerens lovforslag fortsat vil finde sted.

Vi stiller et forslag om, at for alle udlændinge gælder der de samme regler, hvis man ønsker dansk statsborgerskab. Og alle partier, der hver

eneste dag og ude i forsamlingshusene holder store flotte taler om, at vi skal diskriminationen til livs og forskelsbehandling til livs, burde støtte Frihed 2000's forslag, for det er ensbetydende med ligebehandling af og ligestilling til alle, der ønsker at søge dansk statsborgerskab.

Derfor var jeg meget tilfreds med hr. Søren Søndergaards indlæg, som jo ikke skelner mellem, hvem det er, der har fremsat forslagene, men som tager fat i substansen og spørger, hvad det er, vi ønsker at opnå, hvad skal slutmålet være, hvordan ønsker vi, lovgivningen skal være indrettet i Danmark? Enhedslisten er nemlig enig med Frihed 2000 i, at der skal være ens spilleregler.

Så er der så meget andet, vi er uenige med Enhedslisten om, det er der ingen tvivl om; men lige præcis på det her punkt, når vi taler om muligheden for at opnå dansk statsborgerskab, er vi enige om, at der skal være de samme regler, der skal ikke være nogen forskelsbehandling, der skal ikke være nogen diskrimination.

Derfor ved jeg jo ikke helt præcis, hvordan proceduren bliver fra nu af. Men i det omfang, at vi kommer til at skulle stemme om de forskellige forslag, så vil vi med de motivationer, jeg her har givet, være positive over for forslagene, men håber selvfølgelig, at vores eget forslag om, at vi får en egentlig ligestilling og egentlig ligebehandling, kan vinde gehør. Måske ikke i denne her omgang, men så måske næste gang.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Fru Birthe Rønn Hornbech som privatist.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Da jeg nu forstår, at det skal gå meget stærkt i udvalget, vil jeg stille nogle spørgsmål direkte herfra.

Det første: Jeg tror altså, jeg har fået øje på en skønhedsplet i lovforslaget. Det er en betingelse for at få statsborgerskab ved erklæring, at man er ustraffet eller ikke har fået sanktioner efter reglerne for sindssyge og psykopater. Kan man så ikke vende det om og sige, at hvis man er ustraffet og i øvrigt opfylder aldersbetingelserne og bopælsbetingelserne, så har man et retskrav på at få lov at få statsborgerskab efter erklæring?

Hvis jeg har ret i det, så mener jeg, det er forkert, at tiltalefrafald er nævnt i bemærkningerne. Er det så ikke skønnere at få det op i lovteksten?

Jeg kunne godt tvivle på, hvis jeg har ret i min tankegang, at det kunne holde ved en domstol. Det er jo ret så indgribende at sige nej til statsborgerskab ved erklæring. Det var det første spørgsmål.

Det næste er: Har man overvejet den situation, at en dreng på 14 år og 11 måneder begår voldtægt mod en lille pige, som han derefter slår ihjel, og aflægger fuld tilståelse? Han er jo ustraffet. Hvad med den situation? Skal han uden videre kunne få statsborgerskab ved erklæring?

Og så den tredje situation, hvor ministeren var i dialog med hr. Poul Nødgaard om den sag fra Fyns Amt. Jeg bemærkede mig, at ministeren flere gange sagde, at det var hans – og jeg er ikke helt klar over, om det også var Justitsministeriets – opfattelse, at når der var en udvisningsdom, så skulle amtet kunne sige nej til at give statsborgerskab ved erklæring.

Må jeg have lov at spørge helt grundlæggende: Hvor står det? Hvor er lovhjæmmelen til at afvise fra erklæring, hvis betingelserne efter den gældende indfødsretslov er til stede? Der må da skulle være hjemmel for at foretage en så indgribende afgørelse, at man siger nej til statsborgerskab ved erklæring.

Det vil jeg meget gerne have svar på. Jeg tilbyder væddemål. Jeg tror nemlig ikke, at justitsministeren kan holde til at lave den afgørelse om, selv om han mere eller mindre halvvejs har lovet det. Jeg vil godt vædde på, at den afgørelse bliver stående. Det kan ministeren ikke holde til, selv om jeg beklager, at det er sådan. Men sådan må det være i et retssamfund, tror jeg.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var da en interessant oplevelse at se fru Birthe Rønn Hornbech på talerstolen om indfødsretslovgivning.

Vi har lige haft en lang debat, hvor vi prøvede at spørge fru Birthe Rønn Hornbech, hvorfor Venstre ikke mente, at man kunne gennemføre integrationslovene inden jul, men godt denne lovgivning. Og det var sådan noget med, at det måtte ikke være lovsjusk osv.

Fru Birthe Rønn Hornbechs gentagne svar var, at hun havde intet at gøre med indfødsretslovgivning, det overlod hun til Venstres ordfører på det pågældende område.

Så går der altså en times tid eller halvanden, og så sidder fru Birthe Rønn Hornbech her og

tager oven i købet ordet her fra talerstolen om indfødsretslovgivning. For mig at se understreger det egentlig kun hykleriet fra Venstres side i disse sager.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg vil tværtom sige tak til fru Birthe Rønn Hornbech, fordi hun har sat sig ind i denne lov og ikke bare har taget udgangspunkt i, at den skulle man bare køre igennem, og den skulle man ikke sætte sig ind i. Så kan fru Birthe Rønn Hornbech have ret i sin indvending eller tage fejl, men det er jo noget, vi får masser af tid til at behandle under den grundige udvalgsbehandling, der kommer, og de muligheder, vi har for at stille spørgsmål, som selvfølgelig fra Justitsministeriets side vil blive utrolig grundigt besvaret og utrolig grundigt behandlet. Så jeg synes, der er grund til at sige tak til fru Birthe Rønn Hornbech, fordi hun på dette punkt også har bidraget til debatten.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Hr. Tom Behnke sagde i sit indlæg, at lovforslag nr. L 151 fra min side, fra regeringens side, var fremkaldt af en konkret sag. Jeg er altså nødt til at henvise til, at det ikke er tilfældet for lovforslaget som sådan, og jeg kan henvise til de besvarelser, jeg gav her i Folketingssalen den 16. november i år på en række spørgsmål fra hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti. Allerede dengang tilkendegav jeg, at jeg var indstillet på at drøfte spørgsmålet om at indføre en form for vandelskrav også for de 18-23-årige, og det ville jeg gå i gang med at drøfte med Folketingets Indfødsretsudvalg.

Den konkrete sag, som danner grundlag for én paragrafændring i lovforslag L 151, kom frem til offentlighedens kendskab gennem TV2-Nyhederne den 2. december. Allerede forinden var vi i Justitsministeriet i gang med at forberede os på forhandlinger med Indfødsretsudvalget om ændringer til § 3 eller indførelse af en form for vandelskrav, der knytter sig til erklæringsreglerne for de 18-23-årige, og det blev også tilkendegivet over for offentligheden fra min side den 16. november om aftenen i et interview til TV2-Nyhederne.

Det, som fremkaldte den konkrete sag, var også det, fru Birthe Rønn Hornbech stillede spørgsmål om, nemlig at hvis man ser på lovgivningen på indfødsretsområdet, er der ikke i paragrafferne nogen klar beskrivelse af, hvor-

dan statsamterne skal reagere, hvis en person, der er dømt til udvisning ved en domstol, ønsker erklæring. Men det er Justitsministeriets Lovafdelings opfattelse mere generelt, at hvis en person er dømt til udvisning, er opholdet her i landet ikke længere af den karakter, som er en forudsætning for erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring.

Vi er i gang med at sagsbehandle den konkrete sag. Vi gennemfører den partshøring, som fru Birthe Rønn Hornbech jo ved, der skal til efter forvaltningslovens bestemmelser, og det er så også til Dansk Folkepartis ordfører i denne sag, som nu sidder i formandsædet: Det er ikke bare noget, man kan gøre fra den ene dag til den anden, og det har jeg også tidligere tilkendegivet.

Det er også mit svar til fru Birthe Rønn Hornbech på den anden del af spørgsmålet, at det bygger altså på vores fortolkning af gældende retstilstand. Men for at sikre, at den klarhed kan læses ud af paragrafferne, har vi nu valgt at sætte en ændring ind i § 4, et nyt stk. 2, der fastlægger helt klart, at en person, der er udvist ved dom, ikke kan erhverve dansk indfødsret ved erklæring.

Så til det andet spørgsmål, fru Birthe Rønn Hornbech stillede, og som knyttede sig til tiltalefrafald. Sådan som jeg nåede at opfatte spørgsmålet, gik det på, om det ikke også skulle stå klart i paragraffen. Mange mennesker opfatter jo tiltalefrafald således, at den pågældende ikke er skyldig, ikke har begået en lovovertrædelse. Nu er tiltalefrafald jo mange ting efter gældende lovgivning og straffelovens bestemmelser. Tiltalefrafald kan jo gives på en række vilkår, og det er ikke ensbetydende med, at man ikke er straffet. Det kan man sådan set godt være, fordi der kan være opstillet en række vilkår. Det kan bl.a. være lavet en ungdomskontrakt, når vi taler om den yngre aldersgruppe.

Jeg mener altså ikke, der er problemer, men vi er selvfølgelig indstillet på at give svar, også skriftligt, og jeg er sikker på, at selv om fru Birthe Rønn Hornbech ikke sidder i Indfødsretsudvalget, vil hr. Erik Larsen eller en anden af Venstres ordførere kunne hjælpe med, at der også bliver svaret skriftligt på de spørgsmål, fru Birthe Rønn Hornbech i øvrigt måtte have til lovforslaget.

Med de ord, der er faldet under forhandlingerne, ser jeg frem til en god og konstruktiv udvalgsbehandling og også en udvalgsbehandling, der sikrer, at der på dette felt er parlamen-

tarisk enighed om, at forslaget skal vedtages inden jul. Men det skal naturligvis være med forsvarelige besvarelser af alle de skriftlige spørgsmål, som Folketingets medlemmer måtte have.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Da jeg under forhandlingerne bragte grundloven ind, var det faktisk på baggrund af, at man ved et tidligere lovforslag i bemærkningerne havde nogle bemærkninger til grundloven, som netop berører dette emne, som for mig at se er helt specielt, og som jeg egentlig også godt kunne have tænkt mig havde stået i bemærkningerne her.

Der står i det tidligere lovforslag, at efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få indfødsret uden lov, og det er jo en meget bastant erklæring. Men så står der endvidere, at der ikke er noget til hinder herfor, hvis man vedtager en lov – sådan som jeg forstår det – hvori der er stadfæstet nogle ganske bestemte, faste betingelser. Og det, som jeg synes i høj grad er spørgsmålet i sagen her, er, om det er ganske faste betingelser, hvis man vil overlade til domstolene at afgøre, hvad betingelserne skal være.

Har de betingelser, vi har haft indtil nu, med klare alderskriterier eller klare opholdskriterier, altså med en årrække, som ikke kan diskuteres, ikke karakter af faste betingelser? Jeg synes i hvert fald, det er væsentligt at få det belyst. Som lægmand synes jeg umiddelbart, at man er på grænsen til ikke at overholde reglerne. I hvert fald burde det være belyst, og det er i hvert fald noget af det, vi gerne vil have belyst under den videre udvalgsbehandling.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal selvfølgelig ikke forhindre hr. Knud Erik Hansen i at interessere sig for det tema, også efter handlingerne her i salen i dag. Men sådan som grundlovens bogstav og ånd er, kan Folketinget fastsætte disse klare regler, og det er også derfor, der er tale om meget klare regler, som skal forvaltes af statsamterne. Det gælder for dem, vi har i dag, nemlig at det er de 18-23-årige, som kan erklære sig.

Nu kommer der en ny, klar regel om, at de kan gøre det, medmindre de er straffede, og det er en meget klar regel. Statsamtet skal kunne se helt klart, om de er straffede og står i Kriminal-

registeret. Det er henlagt til domstolene at dømme, og jeg ser ikke, at der skulle være noget som helst grundlovsmæssigt problem eller nogen vanskeligheder i det. Men jeg skal ikke forhindre hr. Knud Erik Hansen i at få det på skrift fra de grundlovskyndige, også i Justitsministeriet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg var lidt skuffet over justitsministerens svar. Vi har fået at vide, at det var fuldstændig enkelt. Der blev stillet nogle spørgsmål, nogle af dem rimelig seriøse spørgsmål med seriøse indvendinger, men justitsministeren, for hvem denne lov er meget enkel – så enkel, at den kan færdigbehandles i løbet af no time – svarede så ikke på de indvendinger og forholdt sig ikke til dem, men sagde, at det kan vi gøre under den grundige udvalgsbehandling.

Nu er det sådan, at jeg står her med en indkaldelse til et møde i Indfødsretsudvalget efter første behandling af B 42. Her skal vi så umiddelbart efter afslutningen af behandlingen gennemgå det, og hvordan skal vi så gennemgå det? Jo, det har vi fået et bilag om. Lovforslaget førstebehandles fredag den 10. december 1999, og der lukkes for spørgsmål fredag den 10. december 1999, således at de sidste spørgsmål skal være stillet i forbindelse med det udvalgs-møde, som afholdes efter behandlingen af lovforslaget, og den foregår altså nu.

Så står der, at det tilstræbes at afgive betænkning over lovforslaget i forbindelse med det samme udvalgsmøde. Så medmindre justitsministeren kan garantere, at når vi går op til udvalgsmøde om et øjeblik, ligger besvarelserne på spørgsmålene der, håber jeg virkelig, at justitsministeren vil opfordre sine socialdemokratiske kolleger til at sørge for, at der ikke bliver lukket for spørgsmål om 10 minutter.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Kun den korte bemærkning, at hvis hr. Søren Søndergaard ser på det pågældende stykke papir, vil han kunne se, at der står som overskrift »Forslag til køreplan«, og så vidt jeg erindrer, har jeg oven i købet understreget »Forslag til køreplan«. Det er et forslag, der er lagt frem, og som skal diskuteres i udvalget, og her vil der blive taget stilling til det.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det er der jo sådan set ikke nogen grund til ikke at tage i al offentlighed, ligesom vi gjorde under det sidste punkt.

Er Socialdemokratiet klar til om 10 minutter at afgive betænkning over dette forslag, uden at der ligger de svar, som justitsministeren har lovet ville komme? Er Socialdemokratiet klar til det? Er Det Radikale Venstre klar til det? Er Det Konservative Folkeparti klar til det? Er Venstre klar til det? Det er sådan set spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nu er jeg forhindret i at deltage i udvalgsrådet her om 5-10 minutter, da jeg er ordfører på den næste sag, men derfor vil jeg godt oplyse hr. Søren Søndergaard om, at hvis der er ønske om, at man bruger en dag eller to ekstra og venter med at afgive betænkning til på mandag, fordi der er en række relevante spørgsmål, synes jeg selvfølgelig, det er fair og rimeligt, at man får den tid.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jamen det kan da være, at den køreplan, som blev udarbejdet, inden lovforslaget var fremsat, åbnede op for en del spørgsmål fra tidspunktet for lovforslagets fremsættelse. De spørgsmål skal selvfølgelig besvares, og dette lovforslag vil blive undergivet en fuldstændig normal behandling i udvalget. Der vil kunne stilles spørgsmål, og der vil blive givet svar på dem.

Så vil jeg gerne sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg ikke sendte dette »Forslag til køreplan« ud som socialdemokratisk ordfører, men som udvalgets formand, og derfor er det udsendt til drøftelse på det møde. Vi har ikke haft noget møde, siden det blev udsendt, og det skal drøftes på det møde, vi nu skal have, når nu denne debat forhåbentlig på et eller andet tidspunkt stopper.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslagene til folketingsbeslutning henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om maskeringsforbud.

Af Helge Adam Møller (KF) og Inge Dahl-Sørensen (V) m.fl.
(Fremsat 17/11 99).

Sammen med denne sag foretoges:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om hætteforbud ved demonstrationer eller lignende.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 19/11 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

De foreliggende beslutningsforslag, der stort set er identiske, er fremsat af henholdsvis medlemmer af Det Konservative Folkeparti og Venstre og af medlemmer af Dansk Folkeparti.

Forslagene går ud på, at regeringen skal fremsætte forslag til ændring af straffelovens § 134, således at det bliver strafbart i forening med andre, f.eks. under demonstrationer, at færdes maskeret på offentligt sted, hvis maskeringen er egnet til at hindre identifikation. Maskeringsforbudet skal dog ikke gælde til dækning af ansigtet, der sker som beskyttelse mod vejrlig eller med andre anerkendelsesværdige formål.

Siden 1989 har vi her i Folketinget fire gange behandlet forslag om maskeringsforbud, og de foreliggende beslutningsforslag er næsten uændrede genfremsættelser af beslutningsforslag nr. B 39 fra januar 1995, der igen byggede på beslutningsforslag nr. B 14 fra 1993. Der har hidtil ikke været flertal i Folketinget for at ind-